

Tasarruf ve iktisat

Bizde "epargne", nin mukabili olan tasarruf "economie", nin mukabili olan iktisat daima birbirine karıştırılmıştır. İktisat ve iktisadî kelimeleri aşağı yukarı yirmi yirmibeş yıldan beri dilimize girmiş bulunuyor.

Aramızdan bunun mütahassısları çıktı, mekteplerde ayrı bir ders olarak okutuluyor, fakat henüz ne olduğu açıkça anlaşılmadı. Bizim zamanımızın "ilmiservet" i daha malûm ve muayyen bir şey idi. Çünkü, h a k i k a t t e " iktisadiyat kelimesi tercüme ettiğimiz "economie politique", umumî servetin artmasındaki kanunları tetkik ve tespitte çalışan bir ilimden başka bir şey değildir, bu da git gide politika ve devlet idaresi dediğimiz şeyin yerine geçiyor.

Gerçi ekonomya mefhumunda tasarruf manası da yok değildir. Fakat bu istihlal sahasında vakti ve enerjiyi tasarruf demek, yani en az zaman zarfında, en az kuvvet sarfiyle en çok istihsalde bulunmak manasına gelir.

Bundan dört beş ay evel kuvvetli bir idare adamı olduğu kadar, cesaretlî bir fikir adamı olan Maliye Vekili Şükrü Saraç Beyin millet kürsüsünden söylediği gibi "modern ve medenî milletlerde bir lokma ile bir hrka politikası artık battal olmuştur." İhsan medenileştikçe ihtiyaçları çoğalır, ihtiyaçlar çoğaldıkça istihsalin, binaenaleyh- servetin artması lâzım gelir. Terakki denilen ileriye doğru hamlenin saiki de bundan ibarettir. Lâkin, ekonomyanın bu tarifini yaparken her şeyden evel söyliyelim ki ihtiyaçların çoğalmasından ve zenginleşmeden bizim anlattığımız mana, bir millet içinde şu veya bu kimselerin, yahutta, şu veya bu sınıfın para kazanması, servet yapması değildir. Biz, umumî servetin artmasından bahsediyoruz. Bu ise öbürünün zıttı bir keyfiyettir.

Nasıl umumî servet dediğimiz şey hususî servetlerden teşekkül etmez mi?
— Hayır, aslâ. Herhangi bir vasıta ile lüzumundan fazla zenginleşmiş bir kimse bir cemiyet içinde lâakal yüz âilenin refah kaynağını sümüren bir ektidir. Zenginî çok memleketlerde, ekseriya umumî refah seviyesi son derece aşağıdır. Misâl mi istiyorsunuz? Uzağa gitmeğe hacet yok. Efsanevî karunlar ülkesi olan İngiltere işsizlerinin, açlarının, çıplaklarının keşafetile de meşhurdur. Büyük şehirlerindeki sefil yığınları için bütçesinde bir ayrı fasıl açmaya mecbur kalan yegâne devlet de haşmetli büyük Britanyadır.

Yakup Kadri

İzmirde Gazi Hz.nin heykeli

İZMİR, 1. A. A. — Vilâyet meclisi umumîsi içtimama devamlı Gazi Hazretlerinin şehri mize rekzedilecek heykeli için heykeltıraş Kanonikanın bu hafta şehrimize geleceğini nazarı itibare almış ve geçen sene bit ceye koyduğu 100 bin liranın Belediyeye itasına karar vermiştir.

Meclisi umumî vilâyet vekâletlerle temas etmek üzere âzadan Sabri, İsmail Hakkı Beylerle, sıhhiye müdürü Lütfi Beyden müteşekkil bir heyeti Ankaraya izama karar vermiştir. Heyet Salı günü hareket edecektir.

Mektepliler müsabakası

30 uncu hafta başladı
30 uncu hafta başlamıştır. Gazetemizde çıkacak olan haberlerden en mühimmi seçip öndümüdeki cumartesi akşamına kadar gazetemiz müsabaka memurluğuna gönderiniz.

Sanayi birliği yerli mamulâtın sürümünü temin için muamele ve okturuva vergilerinin lâğvını istiyor.

Sabık bahriye vekili Sanayi birliği hapisinden çıktı

Hapisaneden nasıl tahliye edildi

Ve evine kadar nasıl gitti?

İhsan B. Cebelibereketemi, yoksa İsviçreye mi gidecek?

İhsan B.

ANKARA, 2. (Telefonla) — Mahkûmiyet müddetini bitiren sabık Bahriye vekili İhsan Bey bu sabah saat sekiz buçukta hapisaneden çıktı. İhsan Bey, hapisane müdürüne veda ettikten ve eşyalarını bilâhare aldıkları üzere bıraktıktan sonra Cebecide eski Ankara mahalleleri arasından yaya olarak geçerek Adliye sarayına kadar geldi. Burada Müddei umumî Ekmel Beyi odasında aradı. Bulamayınca: "yarm tekrar gelirim", diyerek odacına ismini bildirdi ve Adliyeden ayrıldı. Gene yürüyerek Taşhana kadar geldi. Yolda kendisini tanıyan kimselere selâm vermek mecburiyetinde kalmamak için dükkân camcânlarına bakarak yürüdü. Taşhanın önünde duran bir otobüse bindi. İki senedir görmediği Keçi örendeki evine böylece gitti.

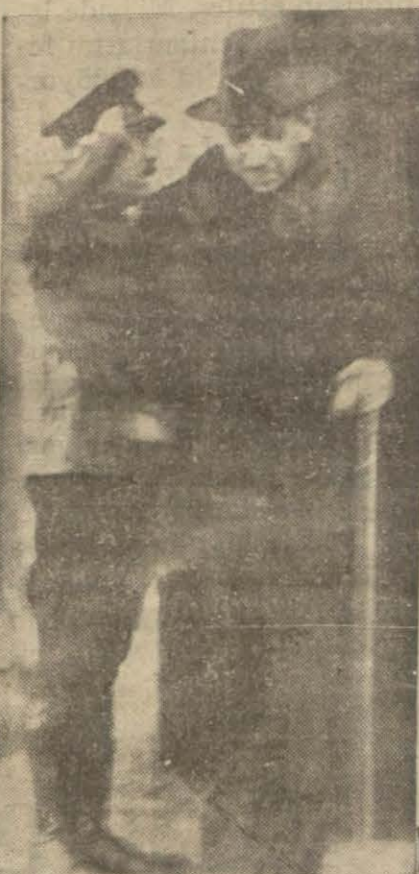
İhsan Bey, iki sene evel bir Şubat gecesi tevkil edildiğini iddia ederek dün akşam tahliyesini talep etmiştir. Fakat tevkif müzekkeresinde tarih 2 Şubat 927 olduğu için hapisane müdürü, sabık vekilin bu talebini reddetmiştir. İhsan Bey evelki gün hapisaneye kendisine görüşme gelen bir mütaahhitle evinde yaptıracağı tadilat ve kız bahçesi hakkında pazarlık yapmıştır. İhsan Bey, hapisanede kendisine görüşenlere bir müddet istirahattan sonra Cebeli bereketteki çifliğine giderek bir müddet orada meşgul olacağını, son sene ler zarfında çiflik işlerinin çok bozulduğunu söylemiştir. Kendisinin ailesi ise komşularına İsviçreye gideceğini söylüyorlarmış.

İhsan Bey, yarın sabah gene Adliyeye gelerek cezasının malî kısmile meşgul olacak, muameleyi takip edecektir.

Kâzım Paşa Hz. dün Viyanadan avdet etti

Paşa, seyahatten çok istifade ettiler, haftaya Ankaraya gidecek

Ankaraya avdetten evel erkânı matbuatla bir hasbihalde bulunacaklar

Kâzım Pş. Hz. istasyondan çıkarken

Bir müddettenberi Viyanada istirahat ve tedavi edilmek üzere olan Büyük Millet Meclisi reisi Kâzım Paşa Hazretleri dünki ekspresle şehrimize gelmiştir. Meclis reisini karşılamak üzere

Sanayi birliği

Muamele vergisile okturva resmi

Bu tkl resmin lâğu hükümetten isteniyor

Dün Sanayi birliğinde muhtelif sanayi ve fabrikalar mümesillerinin iştirakile İstanbul mebusu Süreyya Paşanın riyesinde umumî bir içtimate aktedilmiştir.

Bu içtimada, İktisat vekâletile temas eden birlik mürahası Atif Beyden izahat alınmış, Vekâletçe istihsal programında nazari dikkate alınmak üzere sorulan maddeler müzakere ederek lâzımgelen esaslar tesbit olunmuştur.

Uzun münakaşalar neticesinde muamele vergisile okturva resminin ilğası için hükümete müracaat edilmesi kararlaştırılmıştır. Primlerin, her müessesenin istihkakına göre verilmesi esası muvafak görülmekle beraber muamele vergisinin kaldırılması prime lüzum kalmıyacağı tesbit edilmiştir.

Sanayi müesseseleri üzerine menfi tesirler icra eden ecnebi rekabeti, dahilli rekabet, stok, malî vaziyet, umumî rakabet, kaçakçılık ve dünya piyasalarındaki tenezülleri gibi amille re muamele vergisinin de inzimamı sanayi inkişafına mani olduğunu söyleyen fabrika mümessilleri bunu, fabrikaların mükadderatı meselesi adettine ktedir.

Heyeti umumiyeye dünkü içtimada itihaz edilen mukarretatla esbabı hakkında şu izahat verilmiştir:

(Mabadi dördüncü sahifede)

Avrupaya vapur

Büyük rağbet var. Acentalık isteyenler çoğaldı

Seyrisefain idaresinin, Avrupaya vapur işletmek maksadile bir proje hazırladığı ve tetkiki için Vekâlet gönderdiği malûmdur.

Son günlerde bu hususta yapılan neşriyat, Avrupa da pek bir yük bir alaka u yandırmıştır. Avrupanın bir çol limanlarından ve bilhassa Hamburgtan, acentalığı deruhte etmek maksadile telgraf ve taahhüt mektuplarla müracaatlar vaki olmuştur. Haricte gösterilen bu alaka Seyrisefain idaresine büyük ümitler vermiştir.

İdare, memurlarına her sene verilmesi mutal olan ikramiyelerinin verilmesine başlamıştır.

Ormanlarımızı za talip grup

Ankara 2 (Telefon)

Bazı ormanlarımızı izletmek üzere uzun uzadıya tetkikat yapmış ve bir müddet evel hükümetimizle temasta bulunarak sene başı gortuları münasebetle memlekete girmiş olan grup mümessilleri şehrimize gelmişlerdir. Bu günlerde tekrar temalara başlanacaktır. Müzakere bir müddet devam muhtemeldir.

Havalar güzel

Rasatane müdürü Fatin B. in beyanatu

Havaların bu kadar müsait gitmesi gayri tabiidir

Rasatane müdürü Fatin B.

Havalar yaz günlerini andıran bir güzelleme geçiyor. Kısm ortasında hüküm süren bu yaz havaları gayri tabii telâki olmaktadır.

Rasatane den sorduk. Müdür Fatin B., gayri tabii hakında şu izahatı vermiştir:

"—Kışın en şiddetli olması lâzım gelen şu anda Haziran günleri hüküm sürüyor. On beş senedenberi bu gayri tabii görülmüştür. Havaların böyle devam etmesi ziraat için pek fena neticeler tevli edecektir. Kısm bir az hükümünü icra etmesi ve kar yağması temenni olunur.

Dün bir gazetede kış hakkındaki temennimin yanlış anlaşıldığı görüldü. Ben, iyi havaların şiddetli bir kış delâlet ettiğini söylemedim."

Fatin Beye takvimlerde yapılacak tadilatı ve mütalesasını sorduk. Rasatane müdürü diyor ki:

"— Cemiyeti akvamda takvimlerin tadilile uğraşan bir komisyon vardır. Bir kaç senedenberi bu işle meşgul olmaktadır. Bu komisyonun gayesi ay başlarını aynı günlere tesadüf ettirecek takvimlerde intizam temin etmektir. Takvimin kullanışlı olması için muhakkak tadilat yapılmalıdır. Amerikalılar, ayların adedini on üçe çıkarmak suretile bir usul bulmuşlar ve Cemiyeti akvama teklif etmişlerdir. Şimdiye kadar, vaki olan teklifler iki yüzlü mütecevizdir.

Fakat takvimleri birdenbire değiştirmek, muamelâti umumiyeyi altüst edebilir, bunun için de bir çare hal düşünülmemektedir."

Gazi ve inkılâp

Yazan: Siirt Mebusu Mahmut

— 71 —

Dikkat: Yeni Türkiye Osmanlı devletinin devamı ve ya istihaleye uğramış bir şekli değildir.

Efendiler! Osmanlı devleti ile bu günkü Yeni Türkiye devleti arasında mühim farklar vardır. Osmanlı devleti ecnebi devletlere verdiği müsaadeleri, zaif ve kuvvetsiz bulunduğu zamanlarda vermemiştir. Bilâkis en kuvvetli olduğu zamanlarda, Saltanatın âlemşümül olduğu devirlerde vermiştir. Hakikaten Fatih, İstanbulu zaptetip Selçukî tahtına bir de şarık Roma tahtını ilâve ettikten sonra bütün Avrupaya dehşet ilkasına muvaffak olduktan sonra ecnebilere müsaadatta bulunmuştur. Bahsettiği imtiyazatı bir atıf ve bir ihması Şahane olarak vermiştir. Demin bir arkadaşımızın bahsettiği Patrik Efendi, bu Sultanın bir lütfü mahsusunu olarak İstanbul'da kalmış ve imtiyazata nail olmuştur. Fakat biz, yani Yeni Türkiye ve onun hükümeti böyle ihsan ve atiyeden sarınmaz memleketin ve milletin menfaatinin muhil hiç bir zerreyi hiç bir kimseye veremez. Onu kendi safahtı dâhilinde görmez. (Alıklar...) Devletin istiklâli, milletin hâkimiyeti ve bütün hayatı esbab ve kabiliyeti mahfuz olmak şartile. . .

Yalnız mahfuz olmak şartile değil, o şeraiti tenmîye ve tahkim maksadile ecnebi sermayesinden istifade mevzuu bahsola bilir.

Ancak benliğimize ve mevcudiyetimize hiç bir zarar ıka etmeksizin haricin sermayesi memleketimize girebilir. Demek ki memlekete ecnebi sermayesinin girmesi birtakım kâyitlere, şartlara tabiidir. Birincide ehemmiyetle nazarı dikkatte tutulacak şey, istik-

lâlimizin ve dabili vaziyetimiz düşürülmesine münatif herhangi siyasi bir noktâ nazarı malik olanları memlekete sokmamak...

Efendiler, az zaman içinde memleketimizin mühim merkezini şimendiferle birbirini ne rapetmek lâzımdır. Memlekette mefûn olan mâden hazineğini işletmek lâzımdır. İhtisadî faaliyetin, servet halinde inkılâp etmesi için en lüzumlu şeyler yollardır, seri vesait nakliyyedir, şimendiferlerdir. Arkadaşlar! Bu memleket bir kaç asır evel daha mamur idi. Oyle olmasa idi burada büyük devletler teşekkül edemedi.

Bir arkadaşımız zürradan ve zürrain muhtaç olduğu alât ve edavatı ziraîye ile hayvanattan bahsettiler. Efendiler! Halkımızın ekserisi çifçi ve çobandır. Bu memleketin çok kuvvetli olması da bundandır. Halbuki zavallı halk asırlardan beri hakkile ne çifçilik yapabiliştir, ne de çobanlık... Bunun sebebi efendiler!.. Takip olunan siyaset idi. Arzu ederseniz bu siyaseti biraz daha tafsilen izah edeyim:

Millî siyaset var, dinî siyaset var. Hem millî ve hem dinî siyaset takip edenler de var. Dinî siyaset, bütün ehli islâmı vahdet noktasında birleştirmeye sâi olan siyasettir. Yani itihadî islâm siyasetidir. Frenkle rin panislâmizm dedikleri siyasettir. İkincisi aynı ırktan olan akvamı cemetmek maksadını takip eden siyasettir. Üçüncüsü hem birinciyi ve hem ikinciyi hitva eden gayet vasi siyasettir. (Mabadi dördüncü sahifede)

Düğün gecesi

Bürhan Cahit

Büyük eserin kahramanları

Cevdet bey.

Bu asırda sık tesadüf edilen zehl, tuttuğunu koparıp, paradan başka bir şey düşünmez müthiş bir iş adamı.

Hale Hm.

Çok güzel, hafif, giymesini, kuşanmasını bilir, serbest, müsrif, halbi ihtiras ve arzu dolu şık bir hammafendi.

Tosun.

Altın gibi temiz yürekli, mert, saf memleketinden başka şey düşünmeyen Erzurumlu bir köy delikanlısı.

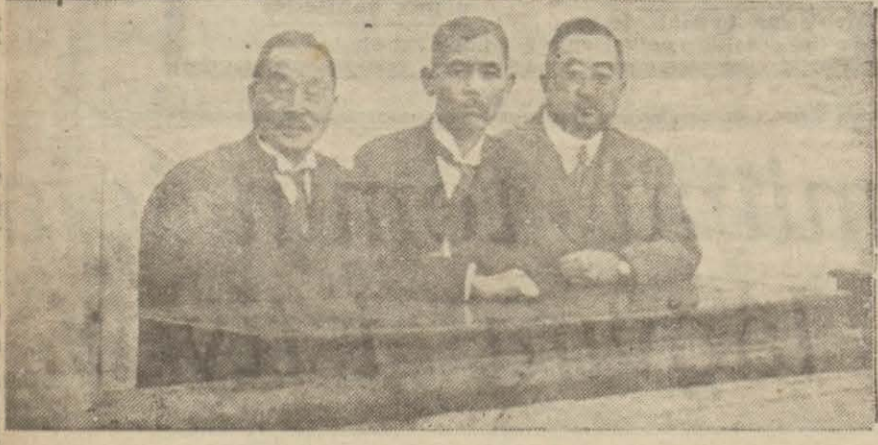
Ayşe.

Her bahar Zığana etekleride mor, sarı, dağ çiçekleri toplayıp başını süsleyen çiçek gibi, körpe, badem gözlü, temiz bir Anadolu gürusu; memleketin meşhur kibarları yüksek sosyeteler, karışık para işleri.

Vak'a gayri muayyen bir zamanda cereyan ediyor ve yakında Milliyet sahifelerinde başlıyor.

HARİÇTEN ALDIĞIMIZ HABERLER

Son Haberler

Japonya'nın bir rakibi

Bir rakip daha : Japonya..

Japonya İngilterenin karşısında günden güne satvetini artıran dehşetli bir rakiptir.

İngiltere bu rakibi kendi tarafına alıp Amerikaya karşı kullanabilecek mi?

Londradan yazılıyor: — Bah-tahdidî teslimat konferansı teşkil eden beş devlet arasında pek esaslı ihtilâflar var... Meselâ İngiltere ile Amerika arasında tahdidî teslimat bahsinde hiç olmazsa esas itibarile yuşularak konferansta yalnız ferruatın halledileceği söyleniyor. Halbuki Londra ile Washington arasında esaslarda he-üz hiç bir itilâf olmadı anlaşıldı. Fakat başka bir bahri devlet daha var ki onun da va-yetini tetkik etmek faidesiz olmayacak.

Bu devlet Japonyadır. Japonya ki beynelmül münaseatta gittikçe ehemmiyetini artıran, dünyada pek mühim roller oynamaya başlamıştır. Japonya'nın son kırk senelik te-akkiyatından bahsetmeğe ha-er yoktur. Fakat umumî harp-ın sonra Japonya İngiltereye arşı bir rakip olmuştur.

Umumî harpte Avrupa dev-eti kendi kavgalarile meşgul ken Japonya dünyanın öbür öşesinde kendi kendine çalış-ı, rahat rahat işini gördü. Japonya'nın kuvveti arttikça azarları da Bahri muhiti kebi- ve Bengale denizine çevril- i. Zaten umumî harpte mütte- k devletler dünyanın bu hava-

Japon baş murahhası Vakatsuki

isinde sukûn ve asayiş muha-aza etmek vazifesini Japonya-ya bırakmışlardır. O da bir ta-raftan bu vazifeyi gördü, bir ta-aftan da kendine bir takım ye-ri haklar, yeni yeni talepler ca-etti. Japonya'nın Asyada on senede yaptığı şeyler çok mühimdir. Kiao - Çeoyu al-ı, Çantungu aldı. Çine istedi-ği serattı kabul ettirdi. Sonra Mançurinin bir kısmını ele ge-irdi. Koreyi himaye iddiasını arttırdı. Rusya ile kendi arasın- da bir sınır tesis etti. Malaka varuymasına giren bir takım- on müsteşbibisleri orada a-çta bulundukları yer benimsi-yorlar, iddialarını arttırıyorlar- t. Buna karşı İngilizler şiddet- lî bir harekette bulunmak me-çuriyetinde kaldılar. Bahri mu-ahiti kebirde bulunan ve harpten evvel Almanların elinde olan bir takım adaları harpten son- ra işgal ediveren Japonları ora- lardan çıkarmak için Avustur-alya ve yeni Zeland İngiliz Dominyonlarının şiddetli teşeb- büsatta bulunması lâzım geldi. Bunlar neyi gösterir? Japonla- rın istikbale matuf bir takım e- tmelerini değil mi...? İşte İngi- liz - Japon rekabeti buradan çı- kıyor.

Maamafih Japonya'nın karşı- sında yalnız İngiltere değil, bir de Amerika var...

ti Amerika tehlikesi karşısında İngiltere ile mesele çıkarmak fikrinden ilham alıyor ar- nebilir. Amelî adamlar olan Ja- ponlar yakın ve uzak tehlikele- ri çok iyi anlarlar. Onun için dünyanın vaziyetini anlamakta geçikmemiştir.

Diğer taraftan İngilizler de Amerika karşısında Japonlarla bir uzlaşma yolu tutarak ihtilâf çıkarmamağa çalışıyorlar.

Acaba Amerikan karşısın- da İngiltere gene eski ittifakı hatırlayarak Japonya ile birle- secek mi...? İngiltere ittifa- klardan kaçır, kendini bağliyan şeyleri sevmeyi derler. Bir İngi- liz - Japon ittifakı için Ame- rika tehlikesi o kadar mücbir bir sebep midir...? Şimdi biraz da bundan bahsedelim:

Amerika, denizlerde İngilte- nin karşısına çıkan korkunç bir devlet veya dev...

Amerikanın bugünkü geniş- lemesi, dünyanın başka yerle- rinde nüfus ve tesirini daha zi- yade iktisadî sahalarda gösteri- yor. Lâkin bu iktisadî nüfus dünyada kendini daha kuvvetle hissettirmek ve girdiği yerde yerleşmek için büyük bir kuv- vete daha, yani donanma kuv- vetine muhtaçtır; diyorlar. İşte iki devlet arasında da rekabet buradan başlıyor. Amerikalılar Avrupa işlerine karışmak iste- mediklerinden bahsederek, on sene evvel reis Wilson'un hara- retle müdafaa ettiği Cemiyeti Akvama girmediler. Fakat Av- rupadan geri kalmamışlardır. İngilterenin Bahri muhiti ke- birdeki Dominionlar, Amerika- ya karşı kendilerini müdafaa temesi için Londraya müracaat tan başka çare bulamıyorlar.

Amerikanın zımnî, fakat istik- bal için çok düşündürücü ola- n tahdidî karşısında Japonya'nın İngiliz Dominionlarına çev- rilen nazırlarında o kadar teh- like görmiyenler az değildir. Amerika - İngiliz rekabeti mi- daha düşündürücüdür, yoksa İngiliz - Japon rekabeti mi?... Yakın veya uzak bir istikbalde bir İngiliz - Japon ittifakına şa- hit olacak mıyız...? İşte beynelmül münasebat- ta ehemmiyeti olan sualler. Bak- alım Londra konferansı nere- ye doğru gidecek...?

Kupon bedelleri

PARİS, 1. A. A. — Dünyanın Umumiye idare meclisi Türki- ye hükümetinin mayista tesvi- yesi lâzımgöten kupon bedelle- rinin karşılığını tamamen izhar ve dünyayı umumiye meclisine tediye etmiş olduğunu, ortaya çıkarılan bazı şayialara cevab- en beyan eylemektedir.

Bozulan bir kanun
MOSKOVA, 2. A. A. — Zi- rafet iktisadî temsili için lâzım gelen em müsaid seraiti temin eylemek üzere hükümet, günde likle amele kullanmak, ferdi köylü işletmelerini ve toprağın icar ve isticarını caiz gören ka- nunu kolektifleştirme sahalarda keelenlemek için addetme- ğe karar vermiştir. Meclisi ida- relere bu sahalarda mücadele etmeleri salâhiyeti verilmiştir. Müsadere edilecek mallar kole- ktif işletmeleri için sermaye tahvil edilecek ve bu iş- letmelerle âzâ olarak giren köylü ve fıkıranın dühiliyeleri ma-

Amerikada Zencinin ölümü

Beyaz kızın katili

Halk tarafından öldürüldü yakıldı

Ocilla, 1. A. A. — 14 yaşla- rında genç bir beyaz kıza öldür- mekle maznun genç bir zenci yüzlerce kimselerden mürek- kep bir kabile tarafından fena bir hâlede döğülmüş ve öldürül- müştür. Bundan sonra hâk zen- cinin cesedini benzine buladık- tan ve bıçakla paçapaçça ettik- ten sonra yakmış ve zabıta ra- fından hiçbir mümanaata ma- ruz kalmaksızın sakın ve müs- terih bir tavırla çekilip gitmiş- tir.

Denizde boğulanlar

BEAUMONT, 1. A. A. — Standard Oil kumpanyasına ait sarıncıl bir vapurdan alınan bir telsizde Edgar Ficony remor- körünün Port Arthur limanının cenubu şarkisinde 13 kişiden mürekkep tayfasile birlikte bat- tığı bildirilmektedir.

Yanar dağ faaliyetinde

SAN ÇALVADOR, 2. A. A. — San Miguel volkanı ateş püs- kürmeye başlamıştır. San Jor- gue, San Rahael ve Oriante şehirleri kull yağmuru altında kalmıştır.

Macaristanda komünistler

BÜDAPESTE, 2. A. A. — Macaristandaki komünist teş- kilâtının nümayiş maksadile vücade getirdikleri bazı tertib- at zabıta tarafından meydana çıkarılmıştır.

Avrupada

1 inci güzeller

Rus dilberi de seçildi.

Rus dilberi

Avrupada her memleket ken- di güzelini intihap ediyor. Dü- nya güzelinin intihabına hazırlı- olan bu intihaplar meydanın da Rusya da kendi güzelini seç- miştir. Janer Venteger isiminde olan bu güzel kız on sekiz yaş- ındadır. Rus dilberi yakında Parise giderek diğer Avrupa güzelleriyle müsabakaya gire- cektir.

Yugoslavya murahhası

BELGRAT, 2. A. A. — La- hey itilâfının kat'i surette hal- lini istihdaf eyleyecek olan Pa- ris konferansında Yugoslavya hükümetini Londra sefiri Co- ric ve hariciye nazareti siyasi kısım müdürü Fotio temsil ede- ceklerdir.

Devletler arasındaki donanma re- kabeti, zavallı sülh yavrusunu kovala- yor. Kaçan zavallı yavrucak koca canavarın önünde nereye gideceğini

Bugün Cenubî Amerikada

Vakit, vakit Cemiyeti akva- mın olsun, Kellogg misakinin ol- sun nüfuzunu şüpheye düşüren sarsan meseleler çıkıyor. Hele bu meseleler Cemiyeti akvama dahil bulundukları hâlede onun tevassutuna müracaattan ziyade kavgalarını kuvvet istimalile hâletmek istemeği tercih edenler bulundukça bu Cemiyet- tiakvamın manevî nüfuzunu art- tıran bir âmîl olmuyor. İki dev- let var ki ikisi de Cemiyeti ak- vama dahilidir. Fakat araların- da çıkan kavgada Cemiyeti ak- vamı kâfi derecede tesir ve nü- fuz göstererek bunlara meram anlatamıyor. Bolivya ile Para- guay arasında geçen sene bir ihtilâf çıktı. Daha doğrusu öde- denberi mevcut olan hudut ihtilâfını iki taraftan biri kuvvetle halletmeğe teşebbüs edince di- ğer taraf da Cemiyeti akvama müracaattan başka bir çare bul- lamamıştır. Cenubî Amerikada çıkan bir meselenin Avrupada uyandırdığı merak ihtilâf hâ- linde bulunan her iki devletin de Cemiyeti akvama dahil bul- undukları ve fazla olarak Kel- loğ misakına da iştirak ettikle- ri hâlede aralarındaki kavgayı gene kuvvetle halletmek iste- meleridir. Bundan bir sene evvel Bolivya ile Paraguay arasındaki ihtilâf şiddetlendiği zaman meseleyi hâletmek için Cemi- yeti akvam mahafilinin sarfet- tiği gayret hele bu müesseses- hesabına duydukları endişe az değildi. Şimdi de aynı hâlin te- kerrürünü görüyoruz. Paragui- ay bu sefer de huduttaki eha- co mevkiine asker yollanmış, Bolivya da buna karşı askerî te- dabir almış... Geçen sene Va- şington hükümetinin delâletile bir itilâf aktedilmiştir. Fakat işte bu itilâfın tabiki beklenir- ken kuvvetine güvenen taraf hu- dudü aşmak arzusunda gâlebe e- demedi. Meselenin bundan öte- si ne olacak?... Herhalde ihtilâfın şiddetine rağmen iki tara- fı yatıştırmak caresi bulunaca- k... Yukarıda dediğimiz gibi bu meselenin bizce şayanı dik- kat ciheti Cemiyeti akvam ve Kellogg misaklarına rağmen kuvvetine güvenen ve ona göre emrivaki yapıp kendi istediği gibi halledivermek isteyenlerin az olmadığıdır. Cenubî Ame- rikada çıkan bir meseleye velev- ki Cemiyeti akvam dolayisile olsun Avrupa devletlerinin te- vassüt cereleri aramasını simâ- lî Amerika lâkaviti bir nazarla sevredeceğiz. Geçen seneki ihtilâf da Vaşington'un müdaha- lesile bir şekle baslanmıştır. Ce- miyeti akvam haricindeki simâ- lî Amerika cenuptaki Amerika devletlerinin arasındaki lâka- yt meselelere olamıyor.

İspanyada

Yeni hükümet çalışıyor

MADRID, 2. A. A. — Din- aksam toplanan nazırlar meclisi malî işlere ve mühasabe us- lûne ait kanunların yeniden me- r'iyet mevkiine konmasını ka- rar vermiştir. İhracat tacirleri- nin ihrac ettikleri esyaya mü- kabil aldıkları ecnebi parasını yüzde seksen nisbetinde peşte- ye tepdil etmeleri mecburiye- ti kaldırılmıştır. Yüksek mektep- ler talebe birliğini esas ni- zamnemesi taşvîp edilmiştir. Hükümet profesörlerin eski va- zifelerine ve memuriyetlerine kıdem sırasile iadelerine karar vermiştir.

MADRID, 2. A. A. — Sahil- lerde şiddetli bir fırtına hüküm sürdüğü her taraftan gelen ha- berlerden anlaşılmaktadır. Ma- lağada bir yelkenli gemi fırtı- nanın şiddetinden batmıştır. Tayfasının mahvolmuş olma- sından korkulmaktadır.

Bir bomba

LONDRA, 2. A. A. — Lon- dra müzesinin Hindistan kısı- mında bir bomba keşfolunmuş- tur. Bombanın oraya bazı Hib- tli talebe tarafından konuldu- ğuna dair kuvvetli emareler

Fransada Teminat alındı

Başvekilin bir nutku

Fransanın selâmeti elde edildi

LONDRA, 1. A. A. — M. Tar- dieu, Parise gitmek üzere saat 16 da Londradan hareket et-miştir. Gelecek Salı günü Lon- draya avdet edecektir.

M. Tardieu

nu söylemiş ve Londra konfe- ransında temsil edilen bütün de- vletlerin bahri teslimatın tahdi- di hakkında Fransa tarafından demeyan edilen uzlaşma esasına müstenit teklifin kabul edil- diğini ilâve eylemiştir.

M. Tardieu, hükümetin şimdi- ye kadar takip ettiği siyasette devam edeceğini, hükümet pro- gramının birinci kısmının ve bilhassa eylevm mer'i olan beyn- elmül itilâfların paskalya ta- tilinden evvel tasdik ve tatbik- ni ve bütçenin kabulünü meclis- lenden isteyeceğini söyleyerek nutkuna nihayet vermiştir.

Pariste müzakereler

PARİS, 1. A. A. — M. Tar- dieu, parlamentodaki ekseriye- te mensup grupların ve şubele- rin âzasını Salı günü bir içtima- aktinde davet etmiştir.

M. Tardieu, parlamentoya da- hil bahriye müşavirlerini de 7 Şubatta toplanmağa davet ey- lemştir.

Başvekil Pariste

PARİS, 2. A. A. — M. Tar- dieu saat 23,15 te Londradan Parise gelmiştir.

Bulgaristanda Yugoslav-Bulgar münasebatı

Sotyadan yazılıyor: — Bul- gar hariciye nazırı M. Bufof, La Haye konferansından avdet ederek kabine iç- timamda izahat vermiştir. Hari- ciye nazırı M. Bufof matbuat- vaki olan beya- natında konfe- ransın neticesi hakkında mem- nun olduğunu söylemiş, Yu- goslavyanın ko- feransa karşı ha- kiki bir alak- göstermiş ol- duğunu söylemiş.

M. Bufof, Bazı ehemmiyetli Bulgar gazeteleri Yugoslavyanın Bul- garistana karşı siyasetinde ye- ni bir değişiklik olduğunu yaz- ıyorlar. Yunan-Bulgar mürâh- hasları arasında her iki memle- ket hududu için Sofyada akte- dilen konferansın mesaisi ile- rilmektedir.

Rusyada

Çinlilerin avdeti

NANKİN, 1. A. A. — Rusya da alâkonulmuş olan Çinlilerin nakli hususunda Sovyet mem- urları teslilat göstermek iste- mediklerinden bu Çinlilerin bir çoğunun yaya olarak avdet- etmekte oldukları buradasöy-

Hayvan hastahklarile mücadele

Hayvan sağık zabıtası lâiyhası yakında devle- şurasında tetkik edilecektir

ANKARA, 2. (Telefonla) — İktisat vekilligince, hayvanlara arz olacak hastahklara mani- olmak ve hudutlarda sähhi ta- kakkayüdatı takviye etmek üzere hayvan sağık zabıtası lâiyhasi hazırlanmaktaydı.

Bir çok müterakki memleket- ler hayvan sağık zabıtası ka- nunları tetkik edilmek suretile iki seneden beri hazırlanması için uğraşları sağık zabıtası onun olarak Vekil Beyin müşave- re komisyonu tarafından da tet- kik edilerek ikmal edilmiştir. Lâiyha yakında tetkik edilmek üzere Devlet şurasına tevdi edi-

lecektir. Lâiyha memleketimize un- gün ve mücibi istifade olaca- bir tarzda yapılmış olup 57 maddeyi muhtevî bulunmakta- dır. Hudutlarda baytarî müra- ka, hayvanlar arasında has- sâk zuhurunda alınacak tedâ- ler hakkında bazı mevduat- teşkil etmekle beraber bilhassa şimdiye kadar muht- lif vasıtalarla yapılmakta ola- ve hastahkların hayvanlarda insanlara sirayetine sebep te- kat eden et muayene ve te- tışı hakkında da mühim ahkâ- bulunmaktadır.

İzmirde futbol

İZMİR, 1. A. A. — Bu hafta yapılan ilk maçlarında Altın- ordu ikinci takımı müsabakaya gelmeyen Altınay ikinci takımı na hükmen galip addolunmuş- tur.

Birinci takımlar arasında Anadolu sıfıra karşı dört sayı ile Yıldız takımı, Güzelizmir sıfıra karşı dörtle Bayraklı ta- kımma, Göztepe bire karşı iki Altınaya galip gelmişlerdir.

Celâl bey şehrimizde

ANKARA,2. (Telefonla) — İş Bankası umumî müdürü Ce- lâî Bey ekspresle hareket etti.

Zirai kooperatif

İZMİR, 1. A. A. — Bornov kredi kooperatifi bugün mera- simle açılmıştır. Kredi koopa- ratiflerinin sermayesi yekûn- son hafta zarfında 800 bin lir- ya balığ olmuştur.

Atina mektubu

General Mazarakis

Ordunun iyi hazırlan- madığını söylüyor

ATINA, (Milliyet) — An- karada cereyan eden Türk-Yu- nan müzakeratı hakkında bura- dan hemen hemen resmî veya nim resmî mahiyette hiç bir ha- ber sızılmıyor diyebiliriz. Fakat bu mesele etrafında az çok endi- ğe izhar edildiği de saklanamı- yor.

Türkiyeden gelmiş olan muha- cir rumlar namına bir heyet ahiren hariciye nazırına müra- caat ederek müzakeratın son safhası hakkında malûmat al- mak istemiş ise M. Mihalakı- pulos son derece ketum davra- narak bir şey söylemek isteme- miştir. Hattâ müzakerat bitme- den evvel hiç bir şey söyleyeme- yeceğini de ilâv etmiştir. Gene bunun içindir ki hariciye na- zırı parlamento hariciye komi- syonunu toplayarak izahat ver- mekten bile istinkâf eylemiş- tir. Bunun üzerine muhacir rum- lar heyeti müzakerat ne olursa olsun Yunan hükümetinin ken- di menafiiini feda etmeyeceği kanaatını izhar ederek çekilip gitmişlerdir. Geçen gün Hestia gazetesi yazdığı bir makalede Yunanistanda memleketin u- mumî menafii için kendi husu- sî menfaatlarından kısmen vaz- geçecek adamlar bulunduğunu yazmıştır. Rum muhacirler bu- nu protesto ettiler. Mübade işle- rinde kendi menfaatlarını fe- da edemeyeceklerini söylüyor- lar.

M. Venizelos La Haye kon- feransı bittigi cihetle Felemen- kten avdet etti. Başvekilin ta- mirat meselesinde büyük bir muvaffakiyet kazanarak avdet ettiği söyleniyor. Başvekil ge- lir gelmez bir mesele ile karşı- laştı. "Ergassia" namında siya- sî bir mecmua çıkıyor. Bu mec- muaya belli başlı adamlar yazı- lar yazıyor. Sabık Bahriye na- zırı ve erkânı harbiye reisi Ce- neral Mazarakis bu mecmuya yazdığı bir makalede Yunanı- tanın harp hazırlıklarından bah- sediyordu. General şöyle bir

Almanya'da

Komünistler sustu

BERLİN, 1. A. A. — Öğle- vaktinden akşama kadar kom- nistler tarafından nümayiş ma- ksadile toplanışlar yapıldığı- nı dair hiçbir haber alınmamıştır. Bununlabeleder zabıta sükûn- üntizamın muhafazası için ted- bir almakta devam etmektedir. Hamburgda yeni arabeler çıl- masından korkulmaktadır.

BERLİN, 2. A. A. — Ko- münistler dünkü gün için ha- zırladıkları büyük nümayiş te- mamile aktım kalmıştır. Zabıta pekaz müdahale etmiştir. Han- burgda sükûn hüküm sürmek- tedir.

BERLİN, 2. A. A. — Zabı- ta komünistlerin reislerinden 78 kişiyi tevkif etmek suretil- düün çıkması mütemel karışıklı- kların önünü almıştır.

Veremle mücadele

Veremle mücadele cemiyet- nin senelik kongresi 7 Şubatta Türkocağında toplanacaktır.

sual soruyordu:

"Yunanistanın bir orduya ih- tiyacı var mıdır?"

General eğer buna lüzum yo- sa para da sarfetmemek lâzım geldiğini söylüyordu. Cenera- lin bu yazırlardaki maksad- ordu ve donanmanın hazırla- masında dikkat ve itina edilm- si lâzımgeldiğini söylemekte- dir. Çünkü kendisi uzun bir sul- zevrinin devam edebileceğini zannetmiyor. General bugünkü ordunun noksan olduğunu söy- lüyordu.

Bu mekale hayli dedikoduy- mucip olmuştur. Harbiye nazı- rı erkânı harbiye reisinin böyl- negriyatta bulunmasını takbi- etti. General Mazarakisın va- fesinden çekilmesini isteyenler çoktur. Fakat General böyle bi- istifaya lüzum görmemiştir. Şimdi M. Venizelos buna bi- çare bulur elbet; diye bekliyor- lar.

Aşk güneşi

Etem İzzet

Roman - çıktı..

Yakılacak kitap mübdiinin yeni romanını her yerde arayınız.

Hükümet kambiyo meselesinde çok hassastır. Kambiyo yeni ihtiyaç listesinin bugünlerde tatbikine başlanıyor

Nurullah Esat Beyin kambiyo hakkında beyanatı

İstanbulda haiz olduğum vazife

Kambiyo işlerini takip, murakabedir.

Muamelâta istikrar ve emniyete matuf tedbirlerin tatbikinde görülecek fena niyetlere karşı çok hassasız

Nurullah Esat Bey

Ali İktisat Meclisi Kâtibi Umumi Nurullah Esat Beyin salâhiyeti mahsusa ile kambiyo meselesinin tanzim ve murakabesine memur edilmiş olduğun u yazmıştı. Dünkendisini gören bir muharririmize Nurullah Esat Bey şu izahatı vermiştir:

«— İstanbulda bulunmaktığım, filhakika, merbut olduğum Başvekil Hazretleriyle Maliye Vekili Beyin tensibi mahsuslarına müstenittir.

Ali İktisat Meclisi Kâtibi Umumi uhdemdedir. Buradaki vazifem bilümmün kambiyo muamelâtının sureti cereyanını bizzat Maliye vekili namına ya kından takip, murakabe ve iktizasını ifâ etmektedir.

Kambiyo muamelâtının ahkâmı mevzuaya muvafık olarak cereyanını temin etmekte çok hassas olan hükümet vaziyetin hususiyetlerine göre ve maksada hadim tedbirler almıştır. Bu tedbirlerin maksada derece hızla tatbik etmek vazifem dendir. Tabiidir ki bu vazifemin bütün salâhiyetlerini hâsim ve bu salâhiyetleri, tedbihi, istimal etmek vazifem icabındandır.

Muamelâta istikrar ve emniyet gibi yüksek bir hedefe do

Ekalliyet mektepleri

İki mühim nokta tesbit edildi

Son günlerde maarifte ekalliyet ve ecnebi mektepleri etrafında bir takım şayialar devran etmektedir.

Bu rivayetlere göre: maarif vekâleti ekalliyet mekteplerini yeni bir sistem dahilinde tenzih etmek üzere karar vermiştir. Ve kâlet ekalliyet mekteplerinde Balkan hükümetlerince tatbik olunan usulu tetkik etmektedir.

Balkan hükümetlerinin bu sistemi kabul edilirse mektepler tamamile Türk maarif idaresine girecek ve buna mukabil mahalli muhasebe hususiyeleri tarafından kendilerine yardım edilecektir.

Diğer taraftan ilk tahsilin Türk mekteplerinde olması mecburiyeti bilhassa ecnebi mektepler arasında endişeyi mülcip olmuştur. Bu mekteplerde okuyan talebenin ekseriyetini Türk çocukları teşkil etmektedir. Ma mafi bütün bu rivayetler hakkında alâkadâr bir zat şu izahatı vermiştir:

«— Bütün bunlar henüz tahmin halindedir. Bu hususta ve kâletten hiç bir emir ve tamim gelmemiştir. Ancak bu mektepler hakkında ciddi tedbirler hâz olmaktadır. Maarif idaresi ekalliyet ve ecnebi mektepler hakkında şikâyetleri iki esas üzerinde tesbit etmiştir:

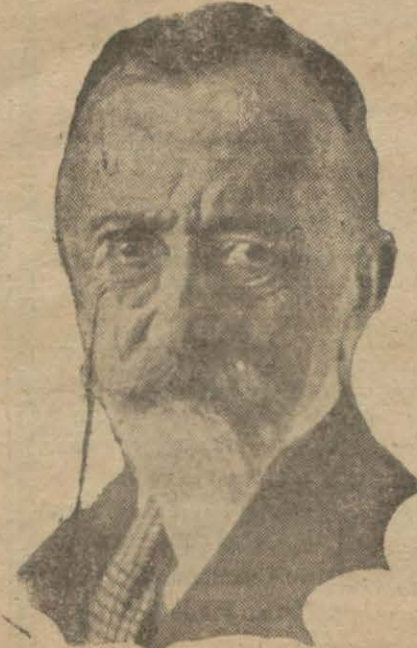
1 — Muzır propaganda yapıyor.

2 — Türk hocalarına müşkilât çıkarılıyor.

Birincisine teşkilât esasine kanunî cevaz vermez. Bu itibarla bu nevi harekete cesaret edenler hakkında şiddetli muamele yapılacaktır. İkinci nokta da Türk hocalarına yani bu mekteplerde hükümetin kontrolü olan muallimlere karşı olmak itibarile cevaz verilemez.»

Şairi azam

Şerefine büyük müsamere veriliyor

Şairi azam Abdülhak Hamit B.

Büyük şair Abdülhak Hâmit B. 5 Şubat 930 da sekseninci yılını idrak etmiş bulunacaktır. Bu münasebetle Güzel san'atlar birliği edebiyat şubesi tarafından Alây köşkünde büyük bir müsamere tertip olunmuştur. Müsamereye 5 Şubat Çarşamba günü saat 17,30 da başlanacaktır.

Kaçak rakılar

Topkapıda tutsucu Şükri Beyin dükkânı inhisar memurları tarafından basılmıştır. Yapılan taharıyatta 1 rakı kazanı, 2 fiç cibre, 25 kilo kaçak rakı bulunmuştur.

Rakı kazanının teferriatından olan boru, kapak ve saire de tütcü Halil'in dükkânında çıkmış, hepsi müsadere edilmiş tir.

Tasarruf

İzmirli hanımlar bir komite teşkil ettiler.

İZMİR, 1. A. A. — İzmir Hanımları dün ticaret ve sanayi odasında içtima ederek milli iktisat ve tasarruf için ne tarzda çalışacaklarını müzakere ve tesbit etmişlerdir. Hanımlar bu içtimada İzmirin muhtelif yerlerinde, Buca ve bilhassa Karşıyakada bu sahada çalışmak üzere birer faal komite teşkilini münasip görmüş ve cemiyetin merkez faal komitesini intihap etmiştir.

Faal komite azası 6 Şubat ta toplanacak ve derhal teşkilâta başlanacaktır. Komite yerli malların sürümüne, ailede iktisat ve tasarruf ve aile bütçesi fikrinin inkişafına, tasarruf itiyadının tesisine, iktisat ve tasarruf misaki günü için hazırlıklar yapılmasına çalışacaklardır. Haber aldığımız nazaran yerli malları koruma cemiyetinin kadınlar teşkilâtına dahil Hanımların cemilesi İktisat ve Tasarruf cemiyetine dahil olmuşlardır.

Beykozda bir cesst

Cafer intihar mı etti yoksa...

Beykozda vapur iskelesi altında bir ceset bulunmuş ve zabta bu hüviyeti gayri malûm cesedin ölümünü şüpheli bularak morga göndermiştir. Yapılan tahkikatta cesedin, Beykoz fabrikasından Cafer isiminde bir ameleye ait olduğu anlaşılmıştır. Cafer bir kaç gündün beri ortadan yok olmuştur. Cesette bazı bereler görüldüğünden berayı muayene morga gönderilmiştir.

Denize iki kişi düşmüş..

Seyrüsefa idaresinin Pendik vapuru yolcularından 15 yaşında Enver müvazenesini ka ybederek denize düşmüş ve kur tarılmıştır.

Gene Pendik vapuru diğer bir seferinde Köprüye yanaşırken 30 yaşında Selim Ef. ismin de biri denize düşmüş, boğulurken kurtarılmıştır.

Kadın yüzünden

Nişantaşında Güzem apartmanının kapıcılarından Ahmetle Hakkı gene aynı semtte oturan Faruk Şevket efendile bir kız meselesinden kavga etmişler ve birbirlerini dövüp yaralamışlardır.

Feci bir kaza

Haralambo isminde 16 yaşında bir çocuk Lâleli camii karşısında tramvaya binmek üzere atarken müvazenesini kaybederek yuvarlanmıştır. Çocuğun sukut esnasında tramvay altında kalan bacağı kesilmiş, ümitsiz bir halde hastaneyeye kaldırılmıştır.

Yerli mürekkepler ve mobilyeler

Maliye vekâleti tarafından yerli mürekkep imali için ilân edilen müsabaka müddeti bitmiştir.

Altı yerli müessese yaptıkları mürekkep numunelerini Vekâlete verdiler. İki ecnebi müessese de birer mürekkep numunesi göndererek Türkiye de fabrika yapacaklarını bildirdiler. Yazıhane eşyası diye gösterilen 38 kalem eşya arasında sepet, masa, kalem konulacak yer, hokka ve saire vardır. Bu eşyalar için hiç bir yerli müessese müracaat etmemiş tir. Halbuki bu eşyalardan çoğunun memleketimizde imal ol

Darülfünunu islah

Proje geri mi gönderilecek?

Darülfünun Emaneti tarafından hazırlanan ve Maarif vekâ letine taktim edilen proje henüz tastik edilip iade olunmamıştır. Mamafî vaziyetin bu merkezde olmasına rağmen dedikodusu bitmiş değildir. Alâkadârlar arasında projesinin leh ve âleyhinde münakaşa devam etmekte, vekâletin karar vermemiş olması da bir takım tefsirlere yol açmaktadır.

Bu hususta dersi diğer bir ders ile tevkit olunan bir müderris şu izahatı vermiştir.

«— İslahat projesi henüz vekâlet tarafından tastik olunmamıştır. Bu esaslı tetkikat yapılmakta olduğu kanaatini takviye eder. Memleketin en yüksek bir ilim müessesesinin bence istikbali demek olan böyle bir karar ittihazı anında çok dâiren dışı davranmak zarureti vardır.

Darülfünun divanı yanlış karar verebilir. Hükümlerinde belki isabet yoktur. Bütün bunlar vekâleti tashih edecektir. Hakikaten son islahat esnasında bazı mühim dersler her nasılsa diğer derslerle tevhit edilmiştir. Bunlar şüphesiz mühim bir noksanıdır... Diğer taraftan Darülfünun mahafilinde söylenen bir rivayete göre vekâlet projeyi yeniden tetkiki için iade edecektir.

Gayri mübadillere tevziat

Gayri mübadillere yapılacak tevziata bu hafta içinde başlanacağını yazmıştık. Tevziata bugün başlanacak ve şimdiki kadar taleplerini tetkik edenlerden birden kırka kadar numara alanlara para verilecektir. Tevziata perşembe günü devam olunacaktır.

Borsada dolap

Dört kişi daha çıkarıldı.

Kambiyo ve esham borsası meclisi dün toplanmıştır. Meclis, kambiyo işlerinde nizamî salâhiyetleri haricinde çıkartıkları anlaşılınca acenta müstahdemlerinden Teofrastos, Leon Tevek külyan, Şaveryego ve Serkis E-fendiler hakkındaki tahkikat evrakını tetkik etmiştir.

Neticede bunların hareketleri. Borsadaki vazifelerile gayri kabili telif görüldükçe faaliyetine nihayet verilmesini kararlaştırmıştır.

Borsa komisierliği dün bunlara tebligat yaparak borsadan alâkalarını kesmiştir.

Borsada mevcut 24 acentadan 10 u Türk, diğerleri gayri Türktür. Yakında yapılacak ta hdit neticesinde acenta miktarı yirmiyeye indirilecektir.

Hükümetin şirketlerden matlûbatı

Harp içinde hükümetin mü-nasebette bulunan bazı ecnebi şirketlerine ait hesaplar tasliye komisyonları tarafından tetkik edilmiş, fakat gene bazı işlişikler kalmıştır. Aradan seneler geçtiği hâlde hâlâ bunun zimmetine Maliyenin a lacığı vardır. Bu ecnebi şirketlerden mühüm bir kısmının burada Vekilleri vardır. Hükümet burada vekilleri olup ta henüz borcunu vermeyen ecnebi şirketlerin vekillerine müracaat edecektir.

Haftpen doğmuş hesaplar, nihayet bir kaç ay içinde kapatılacaktır.

Şapka giymiyenler

Mehmet, Murtaza, Hasan, Ali, Resul isminde 5 kişi; şapka kanununa mugayir olarak kalpak giymişler, derdest edilmişlerdir.

Etibba odası idare meclisi

Âli divanı haysiyet tahsisatı

Evfık Salım P.

Etibba odaları meclisi idaresi dün içtima etmiştir. İç mada muntaka dahilindeki vaziyetlerden gelen kayıt muam leri tetkik edilmiş, ve nizam me icar, âli divanı haysiy masarifine tekabül etmek üzere irsali icap eden mukar meblâğın gönderilmesine karar verilmiştir. Adreslerini te eden doktorlarla dış tabiple ne 15 Şubat kadar mazeret rini bildirmeleri tebliğ edilmiştir.

Fırka içtiması

C. H. F. Müfettişliğinde Vilâyet umumî meclisi a yi muhteremesinin 3/2/19 Pazartesi günü (bugün) ş on dördte fırka merkezinde 1 zır bulunmalarını rica ederim

memlekette

İşkence ile öldürmüşler

Bir karı koca sevgilisine kaçan kızlarını vücudunu dağlıyarak öldürmüşler.

Karaisalı kazasında çok feci bir ölüm vak'ası olmuş ve baba ile ana birleşerek kızları Emineyi öldürmüşlerdir.

Vak'anın aldığımız tafsilâtı şudur:

Bundan bir sene evel Emine Ömerli köyünden sevdiği Halil oğlu Vahide kaçıyor... Ana ile babası bu surette kaçmasından ve -kaçtığı adama kızlarını vermemek arzusundan dolayı müteessir oluyorlar. Bir müddet sonra evlerine gelmiş olan Emine baba ve anasından yüz bulamadığı gibi her ikisinin de vahşiyane işkencesine maruz kalıyor.

Daha öğünden itibaren Emineyi evden çıkarmıyarak kızgın demirlerle muhtelif yerlerini dağlamaya başlıyorlar. Bu şekilde tatbik edilmiş olan kanlı işkence tamam bir sene devam ediyor ve nihayet zavallı kız al dığı yaralardan müteessir ölüyor. Ölüyü gömmek için serbest doktorlardan Lütfi Beyden de eceli mevudiyle öldüğü ne dair bir de rapor almayı unutmuyorlar...

Cenaze gömülüyor ve artık korku kalmıyor.

Beş gün evveline kadar vakanın safahatı bundan ibarettir.

Nihayet meseleyi ve kızın ne suretle öldüğünü bilen komşuları keyfiyeti hükümete haber veriyorlar, ve kızın cesedi mezardan çıkarılarak muayenesi için Adanaya gönderiliyor. Muayene neticesi ihbarın hakikata muvafık olduğunu göstermiş ve vefatın sebebi tarafı

ihrak, keza fahzi eymenin veçhi hülfî ve vahşisinde amik su rette ve on iki santimetre tülün de ve altı santimetre arzında bir âlet ile dağlanmak suretile yakılmış olduğu görüldüğü gibi zahrinin ve sadrının muhtelif yerlerinden dağlanmadan hasıl olmuş yanıklar görülmüş ve vefatın harkadan ileri geldiği, dudaklarından münteşir olan morluklardan tebeyyin etmiştir. Katil ebeveyin tevkiif olunmuş ve haklarında takibat başlanmıştır.

Inhisarlarda

Enfiye imalatı

Tütün inhisar idaresine bir enfiye mütehassısı müracaat etmiştir. Bu mütehassıs uzun müddet Fransada bulunmuştur.

Tütün inhisar idaresi fransız mutahassısın müracaatını tetkik etmektedir. Fakat enfiye sarfiyatı memleketimizde git-tikçe azalıyor.

Geçen sene enfiye sarfiyatı 1000 kiloya kadar inmiştir. Sarfiyatın azalması yüzünden enfiye imalini tezyitten vazgeçileceği tahmin ediliyor.

Açıktaki kalan inhisar memurları

Maliye vekâleti inhisar idaresine verdiği bir emirde münhal olan yerlere şeker inhisar idaresi memurlarının alınmasını bildirmiştir.

Tütün, kibrit, müşkirat idarelerinde münhal yerlere şimdiki

MECLİS KORİDORUNDA

Meb'uslar bu günlerde en çok kimlere iltifat ediyorlar?

Devlet Bankasının teşkilî ve borçlarımız-Nesil değışti hâlâ mübadele işinin şekli değışmedi! - Mecliste uzun celseler ve bir hazır cevap meb'us..

BİR GÖRÜŞ

Bugünlerde meb'uslar şu kimselere fazla iltifat etmektedirler: Maliye Vekiline, idare amirlerine, mürakibe!..

BİR MÜTALEA

Mali ve iktisadî cereyanlarla işigali kendisine bir zevk edinişmiş idareci-likten Meclise gelmiş bir meb'us günün meselelerine temas ederek anlatıyor: — Paramız istikrarını temin için çareler aranıyor, iktisadî yükselmemiz için tedbirler buluyor. Milli tasarruf, iktisadî program, Devlet bankası! Fakat beride her sene tesviyeyi taahhüt ettiğimiz Neşir B.(Denizli) milyonlarca borç, Bu kadar dürüst olmağa, bu kadar aceleye ne lüzum vardı bilmem? !.Borcumuzu tanzim edeydik, tedi-yata bir kaç sene sonra başla-mak şartı. Buna kim itiraz e-

Bir ses:

— Bunu gene yapabiliriz!

BİR TEKLİF

Meclise her gün hükümetten gelmekte olan tefsir tezkerele-rinin çokluğuna mebnî, bunlar ile meşgul olmak üzere bir En-cümen teşkilini teklif edenler var. Encümen riyasetine namzet: Hacı Mehmet B. (Siverek) mazbata muharrirliğine de Ra-ğp B. (Zonguldak) tr.

NESİL DEĞİŞTİ

Meb'uslar Hariciye Encüme ni azalarından malûmat istiyor lar:

— Yunanlılarla müzakere ne halde?

— İyi safhada imiş!

— Bu sefer olsun bitecek mi?

— Belki. Fakat imzalamaz da manası yok. Bu kaçmıcı itilâfına me Tatbikata bakalım!

— Mübadele komisyonuna verilen paralarla böyle on iş halledilirdi...

Ve bu muşahabeyi dinliyenlerden bir meb'usun kestirme sözü:

— Nesil değışti. Hâlâ müba dele işi!...

BİR DE ŞAKA

Hep aynı şikâyet:

— Lâyihalar münakaşasız geçiyor!

— Bu sene Mecliste çok yo rultuyoruz İctimalar bes uzun

Maliye vekili

dakika sürüyor. Toplanma dağılma bir oluyor...

Bir cevap:

— Geçen sene olduğ u bütün işler sene sonuna bi riyor... Encümenler çalıyor...

— Onlar da çalışmasalar lâkett!..

Ve muzip bir meb'us anıyor:

— Amerika Kanunu Es sine nazaran orada Nazır parlamentoda ancak müşa vaziyetinde imişler. Müzake ye karışmaya hakları yokmu?

Bir hazırcevabın müdahale

— Yani bizde aksi mi den istiyorsun!..

Ankara: 1 Şubat

Mecl.

Milliyet

3. Ümdesi "Milliyet" tir
3 ŞUBAT 1930PHANE — Ankara caddesi
0 Telgraf adresi: Milliyet, 15.Telefon numaraları:
İstanbul 3911, 3912, 3913

KİMLİK ÜCRETLERİ

Türkiye için Haric için
400 kuruş 800 kuruş
750 " 1400 "
1400 " 2700 "len evrak geri verilmez
ti geçen nüshalar 10 kuruştur.
ete ve matbaaya ait işler için
üldüriyete müracaat edilir.
etemis ilanların mesuliyetini
kabul etmez.

GÜNCÜ HAVA

n hararet en çok 15, en az
Gece idi. Bugün rüzgâr lodos
c ve hava kapalı ve hafif
ar muhtemeldir.

ELEK

HAZIR OLUN!

ne aylarla uğraşmış
ular. Hemen Allah sonu
yreylesin!eden beri dünya ukalası
rada bir fikir vardır: sene
2 ayını 13 e çıkarmak. . .
bu olursa bütün aylar 28fa oluyor, ve haftalar, ay
y seneler hep aynı günler
nişli olacak. . . Lâkin 13 kere
1364) gün ediyor. Halbuki
1365 gün. Aradaki farkı da
ev günü) tesmiye ediyor-y: iş düzeliyor. . .
nır bakıma fena değil, yal-
Eba aylıklar aynı miktar-
oracak mı? Dostlarımdanra İşte o zaman, eski ayları
r yıldız yaparız! dedi. . .
dama bir şey geldi. . . Dün-
ak şu şahidi olduğumuz
et mercini düzeltmek için
n ayları ve günleri mi de-
amaktan başka çare kalmı-Yoksa bu işin ehemmi-
ti ben idrak edemiyor mu-
te. . .Sırrısaade ağalarından biri
lanmış. . . Başlı çok ağır-
luş. . . Hekim çağırılmışlar. . .
aayı muayene etmiş ve bir
il vermiş. Ağa başağrısrı-
lşil verilmesine bir tür-
il ordiremiyerek doktoranış:
Câhil herif. Ben başım
or diyorum sen müşil ve-
sun! Ne münasebet?
ekim zeki bir adammış,
n cevap vermiş:Ağa Hazretleri! Zatidevi-
zi hadım ettikleri için
bıyığımız çıkmadığı gibi
il de aşağıdan yukarıyaeder. . .
ihakkak, bu takvimde bu le
beşeriyetin baş ağrısına
olacaktır.ATURKAYI NERDEN
DİNLİYORUZ?im Radyo sustu susalı a-
sa dinlemek istiyenlerin el
ögürlerinde kalmıştır. Fa-
ai üç akşam evvel Belgrat
onu alaturka şarkılar çal
başladı da azıcık boşluğu
ardı.öğrusunu söylemek lâzım
ce bir Türk musikisini İs-
ilda oturup Belgrattaan
ağırına gitti.Bu da bana
gelirse Balkanlarda bir-
şımız Türklere nasıl tesir
siz düşünün!

FELEK

Mektepler müsabakası

İkinci hafta

Mektepler müsabakası 37
nci hafta 2 ncilğini Galatasar-
ray lisesinden 898 Necmettin
Bey kazanmıştır. Yazısı şudurİkinci hafta bütün tezleri
meydana çıkarmıştır.Beş devlet
te iddiasında ısrar ediyor. İn-
giltere mümkün meritebe donan-
ması muhafaza ederek ken-
dinde olmayan zırhlıların
tahdidini istiyor. Amerikalılar
kabul etmiyor, tamamen aksini
iddia ediyorlar. Fransızlar ve
Japonlar millî müdafaalarınm
selâmetini feda edemeyecekleri-
ni söylediler.Bu değişik iddialar, konfe-
ransı uzatan yegâne âmiller-
dir: bir milletin bir taraftan
tahdit yaparken ötekini donan-
ması aynen muhafaza et-
mesi şüphesiz ki kabul edilir
bir şey değildir. Bununla beraber
ikinci haftanın neticesiz
geçtiği söylenilemez. Umumî
içtima, konferans ilk celsede
tehlikeye düşürecekt tezlerle çı-
kılmaması için çalışılıyor, mü-
lâkatlar yapıyor. Bu, konfe-
ransı tabii bir surette ilerletse
bile, işe ciddiyetle sarıldıkları-
nı göstermesi itibarı ve mu-
vaffakiyet namına çok daha
şayanı dkkattir.

Yeni neşriyat:

ARTİST

Mecmuasının 8 üncü sayısı
güzel resimlerle daha iyi çıktı.Haftanın filmleri - Tiyatro -
Karikatür-Musiki-Yeni edebiyat-
Kikinin hatıratı-Vilma Bankinin
hayatı-Sinema sanatlarının iş-
kaları-Hikâye-Mükâfatlı müsaba-
kalar v s.

ŞEHREMANETİ

Tepebaşı Ti-
yatrosunda
bu akşam
saat 21,30 da
Süt kardeşler
3 perde
Nakili : L.
Galip Bey
Cuma matine
saat 14,30 da

DOKTOR

Süleyman Sırrı

İstanbul Sıhhat Yurdu tabii
Gece ve gündüz daima yurttan
bulunur. Telefon İstanbul 1161Samsun orman müdüriyetin-
den:Vezirköprü kazasında vaki
Sarıççek ormanından on sene
müddetle ve kapalı zarfla müza
yedeye çıkarılan 14270 metro-
mükabı gayri mamul karaçam
eşçarımın beher metro mükabı
421 kuruş bedeli muhammenle
25/1/930 tarihinden itibaren
iki ay müddetle yeniden müza-
yedeye çıkarılmıştır. Taliplerin
yevmihale olan 26/3/930 çar-
şamba günü saat onbeşte Samsun
orman idaresinde hazır bu
lunmaları ve bu bapta şartna-
meyi görmek, dahaziyyede tafsilâ
almak isteyenlerin Ankara-
rada orman umum müdürlüğü-
ne İstanbul, Sinop ve Samsun
orman müdüriyetlerine müracaat-
ları ilân olunur.

Kâzım Pş. Hz. Viyanaya avdet etti

Kâzım Paşa Hz. kenitlerini istikbal edenler arasında

(Birinci sahifeden mabat)

Seyahat intibaatını ve Ankaraya
ne zaman döneceğini so-
raya ne zaman maharrimime Kâzım
Paşa hazretleri beyanatı atıye-
de bulunmuşlardır:"Seyahattan çok istifade
ettim. Vücutta çok iyiyim. An-
karaya bir hafta sonra gideceğim.
Gitmezden evvel gazeteci-
lerle bir hasbihalde bulunaca-
ğım. Bilhassa iktisadî mevzu-

Sanayi birliği

(Birinci sahifeden mabat)

Sanayi müesseseleri mal
larını zararlı satma veya uzun
vadeli olarak veresiye de bırak-
sa muamele vergisi alınmakta-
dır.Verginin haczen alınmasına
meydan vermemek için, fabri-
kalar mallarını zararlı satıyor-
lar.Bankalar, kredi hususunda
Geceli gündüzlü mesai ile an-
-cak yüzde beş kâr elde eden
müesseseler buna yüzde bir de
ilâve ederek muamele vergisi
diye veriyorlar. Makinelerin
amortisman bedelleri, tesisat
sermayeleri, mütedavil serma-
ye, icar, müstahdemnin ve buna
mümasil masrafi çıkarmamak
tehlikesi başgösteriyor. İstan-
bul fabrikalarının bir senelik
muamele vergisi miktarı bir mi-
lyonlira kadardır. Bunun dahili
sanayiden kaldırılması ve hi-
maye payı olarak fabrikalara
bırakılması zaruridir. Miktarı
500 ü müteceviz olan fabrikalar
büyük sınaî teşebbüslerini ba-
şaracak için sınaî krediye muh-
taçtırlar, Millî Bankalar bile
lâzımgeldiği kadar yardım et-
miyorlar. Sanayi ve Maadin
Bankası, aldığı primleri kendi
müesseselerine tahsis etmiştir.
Emlâk Bankası ile derdesti te-
şekkül bulunan Devlet Bankası
nizamnamelerine, memleket
sanayiini himaye edici madde-
lerin ilâvesi, fabrikaların me-
vaddi iptidaiye siparişleri hu-
susunda teşkilât gösterilmesi,
Teşviki sanayi kanunu meriye-
ti müddetince malî ve idari
tadilat yapılması, okruvanm
kaliften, erbabi sanayi âleyhine
dahi mümülâttan refedilerek
umumî gümrük tarifesine ithal-
lâzımdır."Kâzım Paşa hazretleri Dol-
mabahçe sarayında ikamet bu-
yuracaklardır.

Gazi ve inkilâp

(Birinci sahifeden mabat)

vilâyet yapmak istiyordu!
İşte bu tarzı hareket, unsuru
aslinin kendi icabatı hayatıye-
sile, memleketin icabatı ile uğraş-
sınma, kuvvetli olmak için,
zengin olmak için uğraşılması
icap eden çifçilikle istigale mâ-
ni oluyordu. Fakat bu kadarla
da kalmıyordu. Unsuru asli,
ana vatân terkedip harice gidi-
yor ve gittiği yerlerde ölüyordu
Her halde Anadolu'nun nüfusu
bugünkü kadar az olsaydı ne
Viyanalara gidebilirdi ne de
Mısır ve İrani zaptedebilirdi!
Ne o fütuhâtı yapmak için âza-
metli ordular vücuda getirebilirdi.
Asyaya, Avrupaya, Afrika-
ya giden fütuhât orduları ne
oldu? Onlar gittikleri yerlerde
ölmüş, kalmış, mahvolmuş. . .
Bunun neticesi olarak ana va-
tan böylece bomboş ve harap
kalmış. . . İşte her şeyimiz gibi
çifçiliğimizin de arzettiği sefa-
let manzarası bundandır!
(Devamı var)

"Milliyet,, in eğlenceleri

1 2 3 4 5 6 7 8 9

1										R	E	M	E	Z	A	N	T
2										O	A	A	N	A	A		
3										Ç	A	M	U	R	Z	A	N
4										I	A	N	A	I	E		
5										L		R	A	K	I		
6										T	A	M	A	N	L	A	
7										D	A	C	I				
8										T	A	V	A	A	R	K	A
9										A	M	I	K	K			Z

Bugünkü yeni

i imeceniz

SOLDAN SAĞA

1. — Vermek (3) At yavrusu (3).
2. — Nota (2) Kemir bağlanan yer (3) Nida (2).
3. — Cet (3) Kimes hayvanı (3).
4. — Taze (5).
5. — Mensup (3) Bir rüzgâr (3).
6. — Bir musiki aleti (5).
7. — Lezzet (3) Avuç (3).
8. — Kırmızlık (5).
9. — Paket (2) Nota (2).

Dünkü birincimizin

halledilmiş şekli

YUKARDAN AŞAĞI

1. — Yükseltmek (3) Geri kalan (5).
2. — Lezzet (3).
3. — Kaimen (5).
5. — Resim yapan (6) Nota (2).
7. — Bir el işi (6).
8. — Avuç (3).
9. — Mevsimlerden biri (3) Yüksek, büyük (5).

kaldım, dedi.

— İyi ettin.
Sözü fazla uzatmadım. Bir
hasanım mütecessis olmasın
doğru değildir. O ancak sıhhatini
düşünür.Öğleden sonra Şadiye de
yalnız geldi. Ona yüzükten bah-
settim:— Nimete bir yüzük hediye
etmişsin, dedim.— Evet. Eğer vaktim olsaydı
başka bir şey hediye ederdim.
Fakat vaktim yoktu. Ona
dün bir şey vermem lâzım gel-
di. Çünkü dün, senin yanından
ayrıldıktan sonra bana dönüp:"Şefiğin önünde oynadığınız
komedi kâfi. Bundan böyle-
le sizinle tesadüf etmiyelim."Halbuki:
"Şefiğin hakkı varmış, insan
sizden vazgeçemez!" dedi.Eve gidip yemek yedik. Son-
ra gelip seni gene beraber gör-

dük. Meselenin böyle netice-

lenmesi için senin hastalanman
lâzım olmuş. . .— Evet. . . Nimeti bugün gö-
recek misin? — Telefon edeceğim. . . Sen
ne vakit çıkacaksın? — Üç dört güne kadar. Yara
çabuk kapanıyor.— Hastanede, yatağın içinde
fena halde canım sıkılıyordu.
Bu da benim için ceza oldu. Bu-
kadarlık cezaya da müstahak-
tım. . . İnsanım hasta olmadan
yatakta yatması çok feci şey.

Doktorum:

— Farzet ki hapisanedesin,
diyordu. Çıkmağa hakkın yok.
Eğer vaktinden evvel çıkarsan
bana söz getirirsin.Maamafih hastanede kalma-
nın büyük bir de iyiliği vardı.
Nimetle Şadiye anlaşıyorlardı.
Eğer ben aralarında olsaydım
işleri belki gene bozardım.

Onlar basbas vermislere, va-

ziyeti ölçüp biçiyorlar, sonra

göğüs kabartıp:

— Biz hiç kimseye benzemi-
yoruz, müstesna mahlûklarız
biz! diyorlardı.Beni ziyarete geldikleri za-
man müjdeliyorlar:— Hoşuna gidecek şeylere
karar verdik diyorlardı.Eğer sahiden hasta olsaydım
muhakkak sevinçten iyileşirdim.

Nihayet bir gün doktorum:

— Haydi bakalım, dedi, kalk,
çek arabanı! Hem biraz daha
kalırsan hastabakıcım da sana
âşik olacak. Dalâverene hay-
ran. . . Senin için: "Yaman her-
rif", diyor. Artık iyileştin. Kar-
nına biraz fazlaca tentürdiyot
süreyim. Hanımlarına haber
verdim. Biraz sonra seni alma-
ğa gelecekler. Hizmetçiyi, ka-
pırcıya bahşış ver. Ben bir şey
istemiyorum. Beni hayli eğlen-

ANADOLU
SIGORTA ŞİRKETİ
Türkiye İş Bankası tarafından teşkil edilmiştir.
Yangın - Hayat - Nakliye - Kaza - Otomobil - mes'uliyeti
maliye Sigortaları kabul eder.
Adres: 4 üncü Vakıf han İstanbul
Telefon: İstanbul — 531 Telgraf: İmtiyaz

Gümrükler Umum Müdürlüğünden:

Umum müdürlük cümle kapısında yapılacak lâstiklik ke-
şifnamede yapılan tadilat dolayısıyla yeniden yirmi gün müddet-
le münakasa aleniye ile münakasaya çıkarılmıştır. Şartname
ve pilânlar Gümrükler Levazım müdürlüğünden alınacaktır.Talipler 30 lira teminatı müvakkatlarla birlikte yevmi mü-
nakasa olan 8 Şubat 930 tarihine müsadir Cumartesi günü saat
on beşte Umum müdürlük binasında müteşekkil komisyona
müracaatları.

Bergama belediyesinden:

Bergama belediyesi Zabıta münakasaya konmuştur. Talip
memurları ile daimî ameleleri i-
daranlar 5 Şubat 930 tarihine ka-
dın 30 takım yerli kumaştan el-
bise ve kasket ile 10 adet amele
ile tekliflerini göndermeleri i-
muşambası kapalı zarf usulile
ilân olunur.

MADAM SESİL SOREL

Tahtı idaresindeki heyeti temsiliyenin Gala müsamereleri 12 şubat
çarşambadan itibaren 17 şubat pazartesi akşamına kadar

FRANSIZ TİYATROSUNDA

verilecektir.

İlk temsil olarak 12 şubat çarşamba akşamı

SAPHO

Diğer temsillerin programı tiyatro gişesinde talik edilmiştir.

Gişeler bilet satışına devam etmektedir.

İstanbul ithalât gümrüğünden:

Müdüriyetimizin 2, 3, 4 numaralı anbarlarında olbaptaki ke-
şif raporile şartnamesi mücibince tamiri iktiza eden mahallerin
tamiri pazarlık suretile münakasaya konulmuştur. Talip olanla-
rın 9/2/930 tarihine müsadir Pazar günü saat 14 te İstanbul İthal-
lât gümrüğündeki komisyona müracaatları.

Yüksek Orman mektebi rektörlüğünden:

Kitap tabı münakasası

Mektebimizce tabettirilecek olan silvikultur ve nebatat fi-
ziyolojisi ve amanzaman kitaplarının tabiyesi kapalı zarf usuli-
le münakasaya konmuştur. Taliplerin şartnamelerini görmek
üzere hergün münakasaya iştirak içinde yevmi ihale olan
26/2/930 Çarşamba günü saat on dörtte Defterdarlık binasında
müessesatı ziraiye mübayaat komisyonuna gelmeleri.

Yüksek Orman mektebi rektörlüğünden:

Erzak ve levazımı saire münakasası:

Mektebimizce erzak ve levazımı saire münakasası kapalı
zarf usulile münakasaya konmuştur. Taliplerin şartnamelerini
görmek üzere hergün münakasaya iştirak içinde yevmi ihale olan
26/2/930 Çarşamba günü saat 15 te Defterdarlık binasında mües-
sesatı ziraiye mübayaat komisyonuna gelmeleri.

İstanbul Verem mücadele cemiyetinden:

7 Şubat Cuma günü saat 10 da Türk Ocağında senelik Kon-
gre aktedileceğinden bil'umum âzanım lütfü teşrifleri rica olu-
nur.

İSTANBUL VİLİYETİ

DEFTERDARLIK İLÂNATI

Satılık maa bahçe ahşap gazino ve kuyu

Kartalda İstasyon cadde ve karşısında kâin 32/16 Numaralı
tahmin edilen bedeli 1500 liradır. Bedeli muhammeninin yüzde
yedi buçuğu pey akçası müzayedede 22 Şubat 930 Cumartesi günü
saat 14 te Kartal Malmüdürlüğünde yapılacaktır.

KİRALIK ARSA, No. 27, 29, Taşiskele, Bomonti deposu

yanında, Beşiktaş, senelik kirası 110 lira, kiralamak muamelesi
âleni müzayedede ile 23 Şubat 930 Pazar günü saat 14,30 da Def-
terdarlıkta yapılacaktır. (M-1036)

Milliyet, in tefrihası 58

ORTAKLARI

Şadiye ile Nimet gülmüşe-
miş. Müktebî bir fedakârlık
birbirlerine biraz daha ya-
başlılar.Nimetin uzun sürdü.
Müktebîleri müddet bir tek
kaldı söz söylemediler.İkremekte bir dostluk mu-
asî imzalamış olacaktı.
Sırası gün buna biraz daha
geçti.Söz arasında:
— Şadiye öğleden sonra ge-
lecek, dedi.Bunu söylerken karımın e-
lini elim almıştı. İnsan karı-
mın elini gözü kapalı bilir.Eline yeni bir şey hisset-
tim. Parmağında bir yüzük
vardı. Baktım. Yüzüğü tanı-
dım.— Şadiye ısrar etti, ben de
kabul etmek mecburiyetinde— Artık hiç bir şeyin kalma-
dı, tamamen iyileştin! dedi.Bundan sonra yeni bir hayat,
mes'ut günler başladı. İlk gün-
ler bittabi hastalıktan yeni
kalktığı için yalnız yatıyor-
dum. Bu itibarla yatak mesele-
si vahim bir şekil almıyordu. Eger
Yakacak düşünüşü anlaşmış ol-
saydık, bu hususta biraz müş-
külât çekeceğimiz muhakkaktı.Bir gün Şadiye başka bir ye-
re davetli olduğunu söyledi.
Geceyi Nimetle geçirdim.
Ertesi gün aksı oldu. Şadiyeyi
tiyatroya götürdüm. Nimet
gelmek istemedi.— Dönüştü Şadiyenin evinde
kaldım.İşte ben hasta iken karar ver-
dikleri şeyler bu imiş.Her şey yoluna girmişti. Or-
tada halledilecek mesele kal-
mamıştı. Rahattım, rahattık. . .

(Devamı var)

Ekonomi

Ecnebi şirketlerde
Türk memurlarLâyük olduğu hadde bir an
evvel iblâğ edilmeli

Şirketler komiserliği tarafından yapılan tetkikat, gerek ecnebi ve gerek Türk namı altında sermayeli ecnebi şirketlerde Türk memur adedinin, lâzım gelen miktardan çok uzak olduğunu meydana çıkarılmıştır. Türk memur miktarının bu müesseselerde yüzde yirmi beşe iblâğıle iktifa edilmiyerek memlekette mevcut Türk namı altındaki gayri Türk anasını nispetle Türk memur miktarının nüfus miktarı nazarı dikkate alınarak makul bir hadde çıkarılması muvafık görülmektedir.

Her halde ecnebi müesseseler, bu hususta sedit takibata maruz kalmadan vazifelerini yapmalıdırlar.

Ticaret odasında
teavün sandığı

İstanbul Ticaret Odası memurları arasında bir tasarruf ve teavün sandığı tesis edilmiştir.

Oda memurlarının ekserisi bu sandığa maaşlarının yüzde üçü nispetinde tevdiatta bulunmak suretile iştirak etmişlerdir.

Ticareti hariciye
müdürü

Ticareti hariciye müdürü Avni Bey şehrimize gelmiştir.

Kambio Borsası 2/2/1930

İSTİKRAZLAR		TAHVİLAT	
İstikraz dahil	096 62,50	Anadolu 1. T	36,40
Dünyaya tevdiatında	198 75	D. Y. 2. T	36,40
İkramiyeli demir yolu	6 90	3. T	37,35
SENETLER		Tünel şirketi	4,22,50
İstanbul Ticaret Odası	12 35	Elektrik şirketi	4,22,50
Avusturya demir yolu	21 15	Rihtim şirketi	16 50
Trenvay S.	69 00	ÇEKLER	
J. U. S. Şirketi	36 00	Londra 1038	50,00
T. Tütün A. Ş.	10 50	New York	0,47 18,75
J. Değirmen Ş.	31,00	Paris	12 01,00
Ş. Değirmen Ş.	5 10	Atina	36 21,00
A. Çimento Ş.	31 00	Cenevre	2 43,75
İ. Telefon Ş.	28 00	Amsterdam	11 17,00
Ş. M. Eceza Ş.	4 75	Bükreş	3 38,00
Ş. Hayriye	17 25	Sofya	65 00,00
		Berlin	1 97,00
		Viyana	3 34,50

Vilâyetçe
Zirai işler

Ziraat başmüdürlüğü'nün beyanati

Hububat çekmek başlamış

Vilâyet ziraat müdürü Tehsin B.

Son haftalarda havaların baharı andırarak derecede mütedil gitmesinin zirai vaziyet üzerinde ne gibi tesir yaptığını dün bir muharririmiz İstanbul ziraat mümtakası başmüdürlüğü Reşat Beyden sormuştur:

Reşat Bey şu izahatı vermiştir:

«Havalarm âdeti baharı andırıcasına güzel gitmesi gerek vilâyet ve gerek İstanbul mümtakası zirai başmüdürlüğüne tabi manatıktan alınan raporlarda bir çok mahsulâtın bilhassa hububatın adam akıllı büyüdüğünü ve boşaklandığını bildirmektedir.

Bu gayri tabii hal hiç şüphesiz savanı memnuniyet de-

Avni B. dün Ticaret müdürü ile Ticaret Odası kâtibumüminisini ziyaret etmiş ve seyahatinin hususî mahiyette olduğunu söylemiştir. Rusyaya ihracat meselesi hakkında tetkikatta bulunduğu söylenen Avni B. bir hafta şehrimizde kaldıktan sonra Amerikaya avdet edecek tir.

Kesilen etlerin yarısı kaçak mı?

Et fiyatları her gün biraz daha yükseliyor. Fakat bir kısım kasaplarda. Diğer kısmında, bilhassa şehrin kenar semtlerindeki kasaplarda fiyatlar daha ucuz olduğunu muhafaza etmektedir.

Şehrin bazı yerlerinde etin okkası 100 kuruştur. Fakat bazı yerlerinde 60 kuruşa, hâttâ eliliye satılıyor.

O halde bu fark nerden ileri geliyor? Bunun bir tek sebebi ve sırrı vardır: Kaçak etler.

Şehremanetin bütün tamamıyüüne rağmen mezbahada kesilen etlerin hemen nısıfı dercesinde kaçak et kesilmekte dir. Bu kesim işi bilhassa sarı haricinde Topçular, Edirnekapı gibi nisbeten şehirden uzak ve kontrolü güç yerlerde yapılmaktadır.

Ondan sonra etler gizli olarak kasaplara tevzi olunuyor.

***

Emanette

Noksan pideler!

Hile yapanlara ceza

Emanet bu hafta eklemek fiatını ibka etmiştir. Francalaya yirmi para zam yapılmıştır. Zabıta belediye memurları yaptıkları teftişlerde pidelerin noksan ve bozuk çıkarıldığını görmüş ve bu gibi firmaların cezalandırılmıştır.

Vakit küresi

Galata yangın kulesine konacak olan vakit küresi için kulenin metaneti tetkik edilmiştir.

Kulede bazı tadilat yapıldıktan sonra küre yerine konacaktır.

Tramvaylara atılanlardan ceza

Tramvay arabalarının kapıları kapanarak yalnız istasyonlarda açılmaya başladığı gündünden itibaren hemen hemen tramvay kazası olmadıkları görülmüştür. Bunu nazarı dikkate alan Şehremaneti, tramvay şirketine bir tezkere daha göndererek, bu takyidatın kat'iyyen ihmal edilmiyerek ilâhiyeye tatbikiyi bildirmiştir. Kapılar kapalı olduğu halde, gene arabalara ağlamak isteyenler hakkında derhal zabıt varakası yapılmakta ve kendilerinin beş lira ceza alınmaktadır.

Mektep hesabının tetkiki

Kız Amelî hayat mektebi müdürü Muzaffer Bey bir hesap meselesinden dolayı idareten istifa etmiştir.

Hayat mektebinin heyeti hamiyesi Muzaffer Beyin vermiş olduğu hesabı kabul etmiştir.

Dün heyeti hamiyeli ile Vilâyet hususî idare müdürü Cemal Bey mektebe giderek hesap ve muameleleri tetkik ile meşgul olmuşlardır. Tetkikat bitince netice bir umumî rapor halinde Vilâyet umumî meclisine verilecektir.

Vilâyet meclisi

Vilâyet meclisi...

Sporda neler oluyor?

Hareket ve dedikodu

Milliyet kupası-Muhtelitler-Ecnebi takımları-Son maçlar edebiyatı-Boks ve bayrak..

Bizde spor işlerini ikiye ayırmak lâzımdır: 1 — Spor hareketi; 2 — Spor dedikodusu. Spor dedikodusu için son haftalar oldukça zengindi. Bunlar epey muhtelittir: küçükler meselesi, muhtelitler meselesi, havalarm iyi gidip gitmeyeceği meselesi, ecnebi takımların gelmesi meselesi, hakem encümeni meselesi, Fener-Beyiktaş ve Galatasaray-Beyiktaş maçları netayici meselesi, dava meselesi, daha bir sürü... incir çekirdeği doldurmayan, fakat bir bardak suda fırtınalar koparan şu ve bu meseleleri...

Spor hareketine gelince, içinde bulunduğumuz hafta ve önümüzdeki Cuma bu itibarla e zengin haftalardan biri sayılabilir: "Milliyet", kupası muhtelitlerin maçları, beynelmül boks maçı, atletizm heyetinin himayesinde tertip edilen sokak bayrak yarış ve saire...

İşin - belki - tatlı tarafı sayıldığı için biz de yazıya münakaşalardan başlayalım: Milliyet kupası — Gazetemizin koyduğu kupa etrafında Futbol heyetinin tertip ettiği küçükler maçları, daha ilk münakaşalarda ruznameden çıkarıldı. Herkes bu işin isabetinde - nasılsa - ittifak etti. Faydası gayri kabili inkâr olan bu işin anlaşılın pek dedikoduya gelir tarafı bulunamadı. Filhakika ne büyük ve meşhur oyuncular mevzuu bahis ve ne de sabık ve lâhik teşkilatların vaziyetlerini haleldar edebilecek bir iş. Futbol organizasyonlarının en hayırlısı ve en dedikodusunuza intihap etmiş olmak ne kadar iftihar etmek hakkımızdır.

Muhtelitler — Futbol heyetinin mevkini sırsar ümidile dört elle emele yapışılın mesele budur. Bu hususta yapılan münakaşaların bir kısmı hakiki bir kanaat mahsulü olsa bile diğer kısmı sadece zahiri bir kanaat eseri tenkitleridir. Leh vealeyhte yazılan satırları iyice tartıttıktan sonra kendi düşüncem olarak şunu kaydedebiliriz: muhtelit takımların maçları - lüzumsuz olduğu hakkındaki fikirler ve bu fikirlerin istinat ettirilmek istenildiği maddeler tamamen kabili cerhtir ve büyük bir kısmında Hamdi Emin Bey bu sütunlarda intişar eden cevabı cerhtmiştir. Fakat artık görüyorum ki çürütülen bir madde yerine bir başkasını atmak ve bu suretle mevzuu münakaşayı dalandırmak, budaklandırmak kimsenin akl ediremeyeceği bir şekle sokmak moda oldu. Bu işe şimdiki kadar karışmak istemedim, fakat belki anlaşmak istemiyenleri anlaşmalarım ümidile samimi bir teklifte bulunuyorum: muhtelit takımların maçlarının muarizeleri, işe bir şekil vermeyecek kendilerine muhtelit maçlarını lüzumsuz bulunduran sebep ve maddeleri toplan ve sarıh yazmak lütunda bulunurlar mı? Bunun faydası şu olacak ki - eğer karşılıklı olarak hakiki kanaat sahibi isek - ya onlar beni ikna edecekler ve ben Futbol heyetinin bu icraatını müdafaa etmeyeceğim, yahut ta ben onları ikna edeceğim ki bu takdirde de mesele bitmiş olacak. Bilmem bu işlerine gelir mi?..

Ecnebi takımlar — Muhtelit takım

Son maçlar ve dava — Son haftaların neşriyatına dahil olmak üzere bir de Fenerbahçe - Beşiktaş, Galatasaray - Beşiktaş maçları ile bir de bir dava meselesi var. Bu meseleler etrafındaki neşriyatın en velveleli öteden beri Fenerbahçe lehine ve bu vesile ile Fenerin en kuvvetli rakibi aleyhine yazılmaya maruf bir arkadaşlarımız tarafından yapılmaktadır. Yazılarının altına imzasını attığı için bu arkadaşımızı kim olduğunu saktayım yazmamız gerekir: Ali Naci Bey.

İğneli ve alaylı bir tarzda yazılan bu makaleler hakkında Galatasaraylıların ne düşündüklerini anlamak fena olmazdı. Bunun için de lâtifeci bir Galatasaraylıyı intihabı tercih ettim. Bakınız bu zat neditör: — Ali Naci Beyin Fener - Beşik-

Galatasaray küçüklere

Müteferrik H. Amelî hayat

Kanalizasyon bu sene işletilecek

Bu sene inşaatı ikmal edilen kanalizasyon şebekesinin, geçtiği evlere bağlamak suretile işlenilmesi takarrür etmiştir. Emanet fen heyeti şimdiden hazırlıklarına başlamıştır.

Evvelâ şebekenin hususî evlere raptedilen kısımlarına siiz geç konacaktır.

Bundan sonra şebekenin işlenilmesi için bir talimatname yapılacaktır. Bu talimatname de şebekenin işlenilmesi, kabapisiüklerin ayrılacak diğer kısımların denize dökülmesi için izahatta bulunulacaktır.

Proje Alman mütehasısrının fennî projesi dahilinde tanzım edilecektir.

Ekme ve trancala fiyatları: Şehremanetinden: Bu ayın Dördüncü Salı gününden itibaren...

Şaltaymaniyeye küçüklere

Şaltaymaniyeye küçüklere...

Şaltaymaniyeye küçüklere...

Şaltaymaniyeye küçüklere...

Şaltaymaniyeye küçüklere...

Şaltaymaniyeye küçüklere...

Ecnebi takımları

Şüheda aileleri

Harp malûllerine ait olan bey'îye hakkı, inhisar idarelerinden verilen yüzde ikiler, ve malûl gaziler pazarmın tasfiyesinden hasil olan paraların tevzi için yapılmakta olan muamelesi ikmal edilmektedir.

Şüheda ailelerine verilecek tütiün bey'iyesinden müterakim paranın tevzi için askerlik şubelerine yapılan tespit muamelesi bitmiş ve müdafaayı milliyet vekâletine gönderilmiştir.

Gebze de firka faaliyeti

Gebze kazası Cumhuriyet halk fırkası mahfeli mükellef bir çay ziyafetile küsat ve riyaset müddeumumî Muammer, riyaseti saniyeye mutemet Zeki, muhasibi mes'üllüğe mal-müdürlü Salâhattin Enis, kitabete jandarma kumandanı Hadi ve âzalığa hükümet tabibi...

Mahkemelerde

Lağımçı Mehmede işkence eden polisler

Müddei umumînin talebi üzerine üç maznun ağır cezaya verildi

Dün ikinci ceza mahkemesinin de sayanı dikkat ve emsaline ibreti müessire olacak bir dava rüyet olundu. Davada maznun Aksaray polis merkezi mürettebatından Ahmet, Muharrem ve Mehmet Efendilerdir. Davacı lağımçı Mehmet Efendidir. Mahkemede şikâyetini tafsil etti:

«Efendim. Bu mmtakada eski bir hakimnin evinden bir müşamba alınmış. Efendiler faili bulamamışlar ve benden şüphe ettikleri için döverek söyletmek istediler. Ayağma şu döküp öyle dayak attılar ki ayağım paramparça oldu...»

Davacının muayene raporu okundu. Bunda Mehmedin ayağında 12 gün zarfında işten menedecek şekilde aşırı darp görüldüğü yazılıyordu.

Maznun polisler inkâr ederek:

«Hakkında takibatta bulunduğumuz için bu iftirayı attı» cevabını verdiler. Muavin B. iddiasını söyleyerek — cürüm sübutu halinde temas edeceği madde ağırcezayı müstelzim olduğu için salâhiyet noktasından davanın reddini talep etti.

Mahkeme heyeti sureti iddiaya nazaran davanın işkence mahiyetinde ve binaenaleyh ağırcezadan salâhiyeti dahilinde olduğundan davayı ağırcezaya gönderdi.

Sonsaat aleyhindeki dava

Müderris ve avukat Cevdet Ferit B. tarafından Son Saat gazetesi âleyhine açılan hakaret davasına dün devam olundu.

Cevdet Ferit B. bir muhakemenin cereyanı esnasında Selim Beyin:

«Bir müderrisin söylediği sözü geri alacağını zannetmedik şekilde sarfettiği sözü tahkir mahiyetinde görerek bu davayı açmıştır. Fakat mahkemede hazır bulunmaması dola-

ysile davasının sükkütına karar verildi.

Marmara faciasının muhakemesi bugün

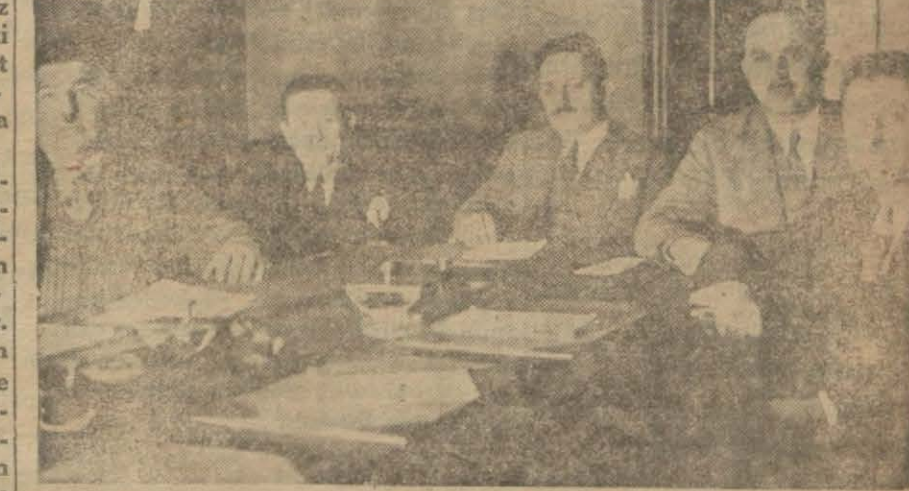

Hrisis vapuru kaptanı Ksantos

Bugün ağırceza mahkemesinde marmara faciası davasının rüyetine başlanacaktır. Davacı Hrisi vapuru şüvarisi M. Ksantos maznun ve mağruk Varrı vapuru acentası da müşteki n vkiinde bulunacaktır. Bu dav Lotiüs-Bozkurt, Marmara-Savinç davalarmdan sonra üçüncü deniz davası bulunmaktadır. Varna mürettebatından 3 kişisi ile iki yolcu verese veki ri Hrisi vapuru şüvarisinden bir lira tazminat talep etmişlerdir.

Gizli esrar yakaland

Pangaltıda Dolap dere ca desinde Vahramın kahvesinde esrar satıldığı zabıtaca haberdar edilmiş üzerine dükkân tahiri edilmiş ocakta kömürler arasında bir teneke içinde bir miktar esrar bulunmuştur.

Odanın binası ve köprü komisyonu bu'ı içtimada

Ticaret Odası kongresi bugün toplanacak

Ruznamede bir çok mühim meseleler doludur

İstanbul Ticaret Odası kongresi ikinci içtimasını bugün ak tededecektir. Bu içtimada, dün toplanan kongrenin encümenleri tarafından hazırlanan raporlar ve bilhassa muamele vergisinin ilğâsi meselesi müzakere edilecektir. Deniz işleri komisyonu dünkü içtimada, gümrük tarifesinde ecnebi memleketlerden alınan gemilerin tabii tutulduğu ağır rüsumun ilğâsi ve bunların Loyt, Veritas ve mümasili gayri resmî müesseselere muayene ettirilmesi gibi takyidatın ref edilerek bu işin hükümetin muayene heyetlerine bırakılması hakkındaki temennileri kongrenin tasvibine arz etmeği kararlaştırmıştır. Encümen, bu hususta esabi mucibe olarak, henüz memleke-

ve yirmi yaşından büyük gemileri yüzde yüz nisbetinde ziyade resme tabi tutmak denizcariyetimiz için zararlıdır. Ticareti bahriye müdürü Zeki Bey, gemi alacaklara teşkil gösterilmesi zarurî olduğu kanaatinde dir.

Bundan başka teşviki sanayi komisyonu da sanayi müessesatından muamele vergisi alınmaması teşebbüsünü muvafık görerek kongre ruznamesine ithal ettirmiştir.

Kongrenin ambalaj ve Staddizasyon ve oda idare heyeti de bugün toplanacaktır.

Odanın Liman ve köprü işleri komisyonu dünkü içtimada, bu işlerle âlakadardır müesseselerle temas etme ve şimye kadar bu hususta yapı-

EDEBİYAT HAYATI

MUSAHABE

nirde edebiyat

nirde meşalecilerle hita-
zılmış ve bize İzmir genç
an muhabbet ve selâmını
ren Talât Nuri imzalı bir
up aldık. Bu mektubun sa-
ayırca İzmirde münteşir
yevmi gazetesinin edebiyat
erlerinden bir kısmını da
ermek lûtfunda bulunmuş.
zi çok mütehassıs eden bu
settle hem eserlerimizin İz-
gibi kıymetli bir kültür şeh-
ede hayırhah bir muhit bul-
mu öğrenmiş, hem de Ta-
Turi Beyin de aralarına da-
ulunduğu genç İzmir ede-
çılarının faaliyetini takip
k fırsatını elde etmiş olu-
z. Bize bu imkânı bahşeden
ali muhabirimize teşekkür

ar şeyden evvel İzmir mu-
nir edebiyata karşı alakası-
rkanla yadettirmek elden
tıyor. İzmirde dört yevmi
te çıkıyor. Hepsinde haf-
de edebiyat sahifeleri var. Ve
hifelerde ilk defa gördü-
z bir imza ordusu gözleri-
önünde resmi geçiti ya-

imizde bu dört gazetesinin
yat sahifelerinden üçer,
ar tane mevcut. Hepsini a-
ve merakla baştan sonuna
okuduk. Ne kadar şiir
gu, ne kadar çok manzum
orlar. Onu mütecevaz şiiri
evmi sahifeler bile var. Bu
zmir edebiyatının henüz
e halinde bulunduğunu
amanlarımızda, daima man-
yazmaya heveslidir. Çün-
ürbesizliğin ve iptidaili-
usurlarını vezin kafiyesinin
ileceğine inanır.

zla müşkül pesant olma-
artile bu imzalar içinde
vericilerin bulunduğu in-
dilemez. Kimsenin hatırı-
smamak için bu ümitlerin
i imzalar üstünde toplan-
i meskût geçeceğiz. Çün-
eni yazmaya başlayanlar
ında derhal hüküm ver-
doğru değildir ve çünkü bu
peğenmediğimiz bir imza-
rın kıymetli bir eserin üs-

görmemiz çok mümkün-
niz bütün bu yazılarda u-
fi bir kusur olarak kültür-
günü göstereceğiz. Mu-
rlerinin ekseriyetle pek
olmaları bunu bir derece-
adar mazur gösterebilir.

edebiyatın en kuvvetli isti-
ahri kültürdür. Riyazî ve
fi kültür değilse bile hiç
zsa edebî bir kültür edebi-
ninin en kuvvetli istinatgâ-

erinde yanan san'at ateşi-
ssettığımız İzmir gençle-
yürüdüğü yolda muvaf-
et temenni ederiz.

Yaşar Nabi

Darülbedayi'de

Tersine akan nehir

Cevdet Kudret'in piyaset

Biz bazı kere, hiç bilmediğimiz bir
cehreyi tanıyabiliriz. Onun bir
defa daha görmüş gibi hatırlarız.

İşte, eserin birinci kahramanı olan
emrazi asabiye mütehassıs doktor
"Nedim", de böyle bir takım çehre-
ler ve bir takım vak'alar hatırlamak-
tadır.

Bu genç adamın şuurunda — asabi-
bi hastalıklarla fazla meşgul olmak
yüzünden—gittikçe büyüyen bir has-
talık baş göstermiştir; artık, şuurun-
dan ziyade gayri meş'uru vasıtası ile
hareket eden bir insandır.

Nedim: "Madem ki, diyor, hatırlı-
yorum, öyle ise gördüm. Dimağım-
ız bir gramofon plâğı gibi, ancak
aldığı şeyi verir., ve bu suretle, bun-
dan üçyüz sene evvel Çinde bir kere
daha yaşadığını iddia ediyor; ve bize
bir takım muhayyel vak'alar söyli-
yor.

Nedim, yeni vak'alar ve yeni hadi-
selerle karşılaşacağını ümit ederken,
hayatta kendisinin esasen bilmediği
bu vakalara tesadüfe basan bir su-
retle, Nedimin hayatı yepyeni bir is-
tikbale gideceği yerde tersine akan
bir nehir olur.

Şu unsuru gittikçe kaybeden Ne-
dim, hakikatte bu hadiseleri hatırla-
ması değil, hayatının müstakbel vekayı
ini belki kendi gayri meş'uru vasıta-
si ile keşfetmiştir.

Cevdet Kudret, bu eserinde, gayri
meş'urun bize hakimiyetini göster-
mek istemiş, bunun için de tenasuh
nazariyesine müracaat etmiştir.

***

Tersine akan Nehir'in üçüncü per-
desinde — Va-Nû Beyin işareti pe-
hile—biraz "Hamlet,i andıran bir
meclis varsa da, vak'anın umumi akı-
şı bunun böyle olmasını icap ettirmiş
tir.

Cevat Kudret bu nokta üzerinde
uzun müddet düşünmüştür. Bir ara-
lık Sinani hariçten bir adam yapmış
sa da, eserin insan ve mevzuun
daha derli toplu olması için, bu şekli
muvafık bulmuştu. Sinan hariçten bir
şahıs olsaydı, paşanın karisi ile ev-
lenmesinde nasıl hiç bir mahzur ol-
mayacaksa, paşanın kardeşi olduğu
vakit te, aynı şekilde hareket etmesin
de hiç bir mahzur yoktur!..

Tersine akan nehirde, hemen büt-
tün kahramanları ölmüş buluyoruz.
Fakat bu mukadderat.Mukadderatın
yükü altında ezilen Nedim bu cinaye-
ti yapmaya mecburdur. O, mukadde-
ratın elinde bir oyuncaktır. İnsan za-
ten yapmağa mecbur olduğu şeyi ya-
par. Nedim de bütün insanlar gibi
böyle yapmıştır. Fakat Nedim onlar-
dan farklıdır O, mukadderatın altın-
da ezilmiştir. Lâkin ezildiğini bilir.
Ona mukavemet edemez; bunlarla
beraber medhiyesini de yapmaz.

Bir taraftan mukadderatın bir
tarafından da mazinin sıklığı altında
kalan Nedim, şüphe derecesine yük-
selebilen bir kültürün ve bir ruh in-
celiğinin verdiği hassasiyetle müte-
reddit,kararsız,zayıf - bütün insanlar
gibi — zayıf, fakat büyüktür. Nedim
şüphe içinde kırılan, şüpheден kal-
tımak için hakikati öğrenmeğe kul-
şan, fakat acı hakikata inanmamak
için de bütün havasından şüphe eden
zavallı bir insandır..

Nedim, şeniyetle alakasını kay-
beden ve yalnız hülyaların aleminde
de yaşayan bir tiptir. O daima reyp
ve şüphe içindedir. Tahayyül eder,
fakat hülyaların kat'î hakikat oldu-
ğuna da istemez. O hayalin hayal ol-
duğunu bildiği halde hakikate tercih
eder. Fakat hayal kaldığı müddette
de ona bütün kuvvetile itimat eder.
Nedimde irade, faaliyet, bir kelime
ile fonksiyon noksanıdır.

O çok geniş olan muhay-
yelerinde tahakkuk ettirdiği terki-
plerinde mevkiî file kıyamaz. Tasav-
vur eder, fakat fiil haline geçmez.

Bilir, fakat bildiği halde yapmaz; ya-
sa bile çok geç yapar.Bu itibarla, o, Donkişot'un tama-
men aksi, onun Antipode' dur.Gerçi Donkişot'ta hülyaların ale-
minde yaşayan bir tiptir. Fakat o, bu
âlemin temâmile hakikat olduğuna
inanır. Hatta ondan başka bir âlem
olacağına da kani değildir.Donkişot reyp ve şüphe içinde de-
ğil, iman ve kat'iyet içindedir. Bina-
enaleyh, o bu hayalin, yani kendisine
göre yeğâne hakikatin tahakkuk et-
mesi için büyük bir irade ve faaliyet
sarfeder. Halbuki Nedim, hülyaların
hakikat olması karşısında ürkmüş
ne yapacağını şaşırılmış, fiil haline
geçmek için uzun müddet tereddüt
etmiştir.Görüyoruz ki, şeniyetle temasını
kesen ve hülyalarının âleminde yaşı-
yan insan, bize, iki tip suretinde gö-
rünmektedir.Cevdet Kudret, yirmi senelik bir
piyes müellifi gibi, bu girift mevzu-
un yazılında büyük bir teknik kud-
reti gösterdi. Eser, baştan nihayete
kadar, hiç bir arzuya uğramaksızın
seyreden mükemmel bir insanın ehi-
vidir. Ve şüphe yok ki, sahne edebi-
yatımız, tersine akan nehirle, kıymet-
li bir piyes müellifi kazanmış bulu-
nuyor. İlk temsilde, münevver zümre
nin gösterdiği şiddetli alaka ve heyecan,
bunun en bariz delilidir.Temsil esasında, Darülbedayi
san'atçıları kuvvetle çağırılır. Eserin
bütün sıklığını omuzlarla yük-
lenmiş olan Talât Bey, sesine verdiği
ahenkde Ertuğrul Muhsin Beyi hatırla-
tmakta beraber, hiç bir zaman sende-
lemedi. Genç san'atkar, yarına doğ-
ru, metin ve emniyetli adımlarla yürü-
yor.Emin Bellig ve Galip Beyler, tes-
lim edilmiş bulunan kıymet ve liyak-
atları içinde idiler.Bu satırları yazarken,kafa tasamın
içinde, uzun alışı sedalrının akislerini
hâlâ duyuyor gibiyim.Baki kalan bu kubbeye bir hoş seda
imış!

KENAN HULOSI

Nesriyat

Muhit

İntişarına gayet muntazam
ve emin adımlarla devam eden
aylık Muhit mecmuasının Şub-
bat 1930 nüshası elimizde. Bu
mecmuanın değil tevhürle, fakat
vaktinden her zaman bir
kaç gün evvel tevzi edilmesi
mecmuacılar âleminizdeki fe-
na an'aneyi kırmıştır.

Muhit sevilmemiş imzalar
bir kaçını her nüshada, sahife-
lerinin toplamak suretile kıymet-
li bir kat daha arttırmak-
tadır.

Her nüshasında telif ve ter-
cümeye bir kaç hikâye, birkaç ro-
man tefriki, ilmi ve edebî
tetkik makalelerle halk için
iyi bir kültür ve aile mecmuası
olmaktadır. İhtisasa âit yazıla-
ra yer vermemesi de pek doğru
bir harekettir.

Muhite muvaffakiyetler tem-
nenni ederiz.

Fransız şiiirleri

Eski köy

"Francis Jammes,, dan

Eski köy güllerle doluydu.
Ve ben ateşten sıcağın altında
ve sonra yapraklardan uyuduğu
eski yollarım buzdan serinliği
içinde yürüyordum.

* * *

Eski ve uzun bir duvar bo-
yunca gittim. Büyük ağaçlarla
dolu bir park.. Ve büyük ağaç-
ların, beyaz gülleri arasında
mazinin kokusunu duydum.

* * *

Orda artık kimseler yoktu
galiba... Bu büyük parkın içi-
nde bir zaman şüphesiz kitap oku-
muştum. Ve şimdi, sanki yağ-
mur yağmış gibi, abanoz ağaç-
ları çiğ güneşin altında parlı-
yorlardı.

* * *

Ah!.. Eski zaman çocukları
şüphesiz bu gölgeli parkta oy-
narlardı. Oraya uzak, zehirli
meyvalar memleketinden kır-
mızı ağaçlar getirmişlerdi...

* * *

Anneler babalar onlara bu a-
ğaçları göstererek anlatırlardı:
«şurdaki iyi değil... Zehirli...
Hindistandan gelmiş. Şu öteki
Ballade'dan. O da zehirli...»

* * *

Daha başka şeyler: «Bu ağaç
ihtiyar amcamızın gittiği Ju-
poyadan gelme... Onu kü-
çükken, tırnak büyüklüğünde
yaprakları ile getirmişlerdi...»

* * *

Ve sonra daha başka şey-
ler: «Amcamızın Hindistan se-
yahatinden döndüğü gün hatırlar-
mızda; Bir atla geldi... kö-
yün öbür ucundan... bir man-
toyla.. işilâhlarla...»

* * *

Bir bahar akşamı idi. Genç
kızlar, içi büyük ağaçlar, beyaz
güllerle kuşanmış ceviz ağaç-
ları, yaprakları kameryyelerinin
altı kâhkahaları dolu parkta
koşuyorlardı.

* * *

Ve çocuklar koşuyorlardı.
Bağırarak: «Amca geliyor!..
O, büyük şapkasıyla, büyük
mantosıyla, büyük atından ini-
yordu. Annesi ağlıyordu: «Ah
yavrum... Allah rahimdir...»

* * *

O cevap veriyordu: «Fırtına-
ya rasladık... Az kaldı gemide
tatlı su kalmıyordu.» İhtiyar
anne onu başından öpüyor ve
«oğlum, ölmedin ya!» diyordu.

* * *

Fakat şimdi nerde o yuva?
Var mıydı? Artık garip ağaç-
larda parlayan yapraklardan
başka bir şey yok. Zehirlenmiş
gibi... ..

* * *

Ve her şey ateşten sıcağın al-
tında uyuyor. Ceviz ağaçları
buzdan serinlikle dolu... Orda
kimsecikler oturmuyor... Abanozlar
çiğ güneşin altında parlıyor.

Dijon: Sabahettin Rahmi

Eski çamlardan
bardaklar

Hilmi Ziya'ya

Eski eşyaya meraklı
olanlar tanyacaklar,
Onlar irili ufaklı
boyasız kaba budaklı
eski çamlardan bardaklar

Onlar kırılmıyacaklar.

Ondan içmeye meraklı
maziye hasret dudaklar.
Onlar irili ufaklı
dolaplarda rafta şekli
eski çamlardan bardaklar

Onlar boşalmıyacaklar.

AHMET KUTSİ

Tenhlt

Salkımlar

Celâlet'in Tevfik imzasını ilk
defa 5 formalık bir şiir mecmu-
ası üzerinde görüyoruz. Son za-
manlarda bilhassa şiir mecmu-
aları üstünde hiç tanınmadığı-
mız imzalara tesadüf etmek â-
deta moda oldu. Maamafih bu
haddi zatında bir kusur değil-
dir ve çok defa yeni bir imza
taşıyan eserlerin büyük bir mu-
vaffakiyet temin ettiği görül-
müştür.

Salkımları teşkil eden şiirler
hassas ruhlı, melânkolik ve bi-
raz fazla romantik bir gencin
tahassüslerini tespit etmekte-
dir.

Rüyada görüşelim, Resmî-
nizin ağladır, Gönül bahçesi gibi
şiir serlâhvaları bu zevkin ba-
rız bir delilidir.

Celâlet'in Tevfik Bey heceyi
ve aruzu kusursuz kullanıyor.
Şiirleri edebiyat âleminde yeni
hişbir şey getirmiyor. İçlerinde
bilhassa Bir gün ki isimli iki
parça kitabın en güzel şiirleri-
dir.

Akrep

Bir iki defa Güneş mecmua-
sında tesadüf ettığımız Şinasi
Gündoğdu imzasını, geçenler-
de Akrep isimli bir kitabın ü-
zerinde gördük.

Bu kitap bir çok güzel ve ye-
ni şiirleri ihtiva ediyor.

İkinci, ve üçüncü şiirler, ki-
taba ismini veren en baştaki fe-
na manzumede duraklıyan kari-
ri, tatmin edecek bir güzellik-
tedirler, ve bu güzellik, ne yazık
pek geniş inkıtalarla devam
etmektedir.

Bilhassa Şinasi Gündoğdu
Beyin çok garip bir hususiyet-
inden bahsetmek istiyoruz.

İlk eserini neşreden bir şai-
rin, diğer bir üstadın tesiri al-
tında kalması tabii görülebilir,
fakat, Şinasi Bey, bir değil, bi-
ribirinin temâmile aksi olan bir
çok şairlerin tesiri altında kal-
mış, onları, âdeta, kendi şah-
siyetinde birleştirmişti. Mese-
lâ, (Akrep) şairinde, Necip Fa-
zıldan, yahut Nazım Hikmet-
ten; Sabri Esattan, veya Ali
Mümtazdan birer çizgi, birer
renk bulabilirsiniz; lâkin bu
renkler, bir suyla o suretle kar-
ıştırılmışlar ki, hepsi de, yeni
bir boya hasıl etmek üzere, aslin-
daki renklerini kaybetmişlerdir

Kim bilir, belki de, Şinasi B.
in göze çarpan şiirlerinin gü-
zellliğini bu renkler temin edi-

İntizar

Bir siyah şeritten daha loş ve dar,
Sokak kapısından odama kadar,
Gerilen bir teldir merdivenlerim.

Pipomun dumanı günü boğunca,
Suratım ateşten dönünce tunca,
Ben merdivenleri artık dinlerim,

XXX

Saçımda sayarım gibi akları,
İçimden sayarım basamakları,
Beklerim kapımın esnemesini.

Nihayet, bugün de gelmedi, derim,
Bir tekmeye yola atmak isterim.
Saatimden gelen ayak sesini.

Dijon:

SABRİ ESAT

Kimyager

Bir ömür yandıktan sonra su için,
Suya bir lâhzada ben kanacağım:
Ölünce, rüyasız bir uyku için,
İlik mezarıma uzanacağım.

Diziyor bu mantık denen Kimyager,
İçime zehirle dolu şişeler.
Hilkâtin sırrına ermezsem eğer.
Böyle yanacağım ve yanacağım.

Önümde duruyor yirmi yıldır tam,
Bir kafa tasından yapılmış potam.
İçine su gibi aksa bir akşam.
O zaman Rabbime inanaacağım.

1930

YAŞAR NABİ

Son Söz

Bir gün kucaklamak için belini
Girdiğin mezara gömüleceğim.
Şanma fırtınada söğütler gibi
Önünde iki kat büküleceğim...

Bir kuşum, kânadım gök lere değer,
Dilersen koynunda verme bana yer...
Sen bâkir semalar gibiyisen eğer,
Ben kartal hızıyla süzüleceğim...

Gürürüm nereye varacak, düşün:
Elime bir esir gibi düşmüşün,
Sen bir kâhkahayla ağla rken o gün,
Gözümde yaşlarla ben güleceğim...

10/7/928

VASFİ MAHİR

HAFTANIN HİKÂYESİ

Cevdet Kudret

Siyahlı kadın

12 EYLÜL 1927— Bu gece benim
kimse gelmedi; ne tuhaf!..
Neden neş'elim idi; ne tuhaf!
Çi, gülmek zekâ âlametidir,
ben her şeye gülmüyordum;
hah!..

İstüm bana bir kütüpane tavsiye
etti. Önce seksen ayak bir merdiven
girdip sağa döneceksin, demişti..
Bugün öyle yaptım: Önce sekiz
yak bir merdiven çıktım..

Bu yüksek kaldırım ne dik yo-
luştu. Sonra on adım gidip sağa
girdim! Fakat karşına koca bir du-
var çıktı; ne tuhaf!..
Bu sefer on adım daha gittim..
Bunun döneceğime dar ve karan-
lık kütüpane vardı..

Orda bir kimsenin yoktu. Yahu! ta-

madı.. Acaba yanlış mı gelmişim?
— Affedersiniz, dedim, sizde şey
var mı?..

Kadın hiç kımıldamadı; ne tuhaf!..
Burası eskiden bir kilise mi idi,
acaba? Raflarda bir sürü yıpranmış
kitaplar duruyordu, ve içerden bir
özü çıkmıştı galiba!.. Çünkü buraya
buhur, amber ve ödağacı gibi nazif bir
kokusu simişti..

Burada mutlaka bir ölü vardı. Ki-
taplar olmasa diyecektim ki, ben yan-
lız bir yer geldim..

O kadın hâlâ kımıldanıyordu..

Bu derin sükûtün içinde ses çıkar-
maktan âdeta ürkmüştüm.. Öyle zan
nedtim ki, eğer bir şey söylüyüsem
bütün o karanlık harekete gelecek
ve sükküt, iri bir kuş gibi, siyah kanat
larıyla aceleyle.. Öyle bir an geldi ki
8 EYLÜL — Aradan iki gün geç-

O kadın hâlâ kımıldanmıyordu; ne
tuhaf! Oturdugu köşede bir Meryem
resmi gibi sakin ve sabit duruyordu.
Artık ses çıkarmaya ürker olmuş-
tum. Âdeta fıslıdar gibi:
— Madam, dedim, siz hakikaten
yaşiyor musunuz?..

Galiba gülmüştü!.. Siyah elbiseleri
nin içinde ne bariküldü bir vücudu
vardı.. Bu kadın ne kadar güzeldi!

— Burası kitapçı dükkânı değil mi,
madam? Acaba yanlış mı geldim?
Bana Carmen'i verir misiniz?..

— Pekii!..
Sanki fıslıdamıştı!..
Ortakaki masada üstüste konmuş
bir çok eski kitaplar vardı. Fakat ne
tuhaf!

Grazilla Don Cuan'ın koynuna gir-
mişti, Salome Don Quichatte'un kuca-
ğına oturmuş; ne tuhaf!..

Welther Sappho'ya ve Carmen Fa-
ut'a sarılmış.. Hamlet, bir kenarda,
sanki Don Quichotte'la düelloyu dü-
şünüyordu..

8 EYLÜL — Aradan iki gün geç-

içinde bir unsurun vahşi musikisi
var:
Engin bir denizin tuzunu tatmış
ve sesini dinlemişim gibi kulaklarım
da uzun bir uğultu, dilimde acı bir
lezlet kalmış!..

Gerçi, orada hiç bir ses yoktu. Fa-
kat ben, kaçışan martilerin çılgınlığını
duymuş kadar olgundum.

O dükkân, içinde yağ kandilleri
yakılmış gibi müzlim ve müessirdi.
Raflar çekilse, öyle zannedyorum ki,
duvarda solmuş aızze resimleri mey-
dana çıkacak.. Yüksek tavanlar, san-
ki, uzun muamların isleri ile kararmıştı..

Şimdi rüyalarımda Bizansın esmer
keşiflerini ve karanlık manastırlarını
görüyorum.. Çıplak bir dağın tepesin-
de yalnız, boş ve hazine manastırlar!..

Müzlim bir koridoruda kesik saçlı,
siyah elbiseli rahibeler vardı..

Rüyalarımda hep böyle kilise,mum
ve keşiş gördüm ve siyah elbiseli ra-
hibeler seyrettim ve çıplak bir cenaze

8 EYLÜL — Aradan iki gün geç-

Ölüm kokusunu nasıl da çabucak his-
sederim!..
Hayret!..
12 EYLÜL — Bugün yine oraya
gittim. Fakat bu sefer kapı kilitleti
idi ve içerde hiç kimsenin yoktu; ne tuhaf!
Karşıda bir gramofon çalıyordu.
Bu yokuşta ne de çok gramofon çalı-
yorlar. Sanki bütün çağlar dükkân-
ları buraya kurulumuş!..

17 Eylül — İnsan, içinde yaşadığı
her vak'ayı zaman geçtikçe daha
muazzam görüyor. En büyük vak'a-
lar bile, içinde yaşayan insana tabii
gelmekte, bir azamet veren şey, za-
man, denilen acayip ayandır. Demek
ki, Anibal'ın zaferleri bile aslında gayet
tabiidir. Kim bilir, belki de çocuk
oyuncağı kabilinden şeylerdi. Fakat,
zamanın aynasında ne kadar büyük
ve azametli duruyorlar!..

O dükkân da böyle. İçinde iken
bu derece mehîp değildim. Fakat uzak
laşma o kadar müzlim, o kadar ma-
huf görünüyordu ki.. Artık önünden

gene oraya gittim, camlı kapı aralıktı
ve kadın hâlâ oturuyordu. İlk gördü-
ğüm gündeneri sanki hiç kımıldan-
mamış, hiç bir hareket yapmamıştı.
Akik renginde gözleri sanki hiç gör-
müyör, yahutta başka bir âleme hayret
ve dikkatle bakıyor ve göğüş
ne gözeldi ve kolları ne zarifti.

İçeri girdiğim zaman gene kımıl-
damadı.

— Şey, dedim; madam, sizde şey
bulunur mu?

Burada nasıl yürüyeceğimi bilmi-
yordum. Yağmırı nereye atacağım,
kolumu nasıl oynatacağımı şaşırıyordum..
Kollarım sanki haddinden fazla
uzanmıştı ve iki yamda sanki fazla
bir şeymiş gibi duruyordu..
Kendimi bir an boşlukta hissettirdim.
Burada ne kadar acemilemişim.
Aksi gibi o da hep bana bakıyordu..
— Şey, dedim; madam, siz Wer-
ther'i sever misiniz?
Galiba güldü, ne tuhaf!..
— Don Juanı tercih ederim.

— Madam, dedim, galiba yaşıyor
sunuz?
Ağır ağır ayağa kalkmıştı.. Önce
karpıya doğru gitti, kilitledi; sonra
yanıma geldi!..
Gölgem tırtıyordu. Demek ki ba-
na bir şey olmuştu..

— Mösyo!..
— İ!..
Konuşuyordu; ne tuhaf!..

— Şey, mösyo, siz vals sever mi-
siniz?
Tâ yanma kadın sokulmuştu.. Do-
mek ki bu kadar hareket etmeyi, hat-
ta rak

DANTOS HASAN; Dişlere ebedî hayat verir.

DANTOS diş macunu dişleri 100 seneye yaşatır, çürütmekten men eder. Dişleri inci gibi beyazlatır. Diş etlerini kuvvetlendirir ve kanamaktan men eder ve dişlerin arasında kalan tefessühatı ve ufunetli izale eder. Diş ağrılarını, nezlelerine mani olur. Ağzıda gayet lütfî bir serinlik ve rayı bırakır. Mikropları imha ve ağızdan gelecek her türlü hastalıkların sırayetine mani olur. Avrupada daima birinciligi alır ve birinciligi diplomalarla müsadakkatır. En büyük mükafatı ihraz eder. Altın madalye ve nişanlar almıştır.

20 Kuruşa Hasan ecza deposu. Dantos diş macunu yerine başka bir marka verilirse almayınız. Çünkü Dantos dünyanın en enfes ve mükemmel diş müstahzarıdır.

**PERTEV
TUALET
PUDRASI**

Kadın tualetlerinin lüzumu gayri müfarkı cildin teravetinin hamisidir. Fantazi nevilerini en yüksek muhitin tercihen istimal eylemesi nefasetinin en büyük de ilidir.

9 ilâ 15 Mart 1930 da devam edecek Viyana beynelmül sergisini

ziyaret ediniz. Avrupa'nın en mühim alım merkezidir. Avusturya'nın bütün sanayi merkezleri ve Avrupa'nın en mühim devletleri çok faydalı ve ucuz mallar teşhir edeceklerdir. İyl ve ucuz mal tedarik için kaçınılmayacak bir fırsattır. Ziyaretçilere teşhilatı lazıme gösterilecektir. Tafsilat Avusturya sefaretinden alınabilir. İstanbul - Viyana (Sofya tarafına) seyahat için tenzilâtı fiatla biltilmektedir. Huviyet varakaları fahri mümessilleri ve Galatasarayda ve Pera Palas karşısında (NATTA) seyahat acentasından tedarik edilebilir.

Avusturya fabrikaları hezaran sandalyeleri umumî satış deposu: İstanbulda Kaureci oğlu hanında birinci katta 30 numroda Joz. N. Aciman tele fon İstanbul 2409 Hamis; aynı depoda enval çeşit perde döşemelik kadie bare ve fantazi kumaşlar, mütenevvi istur, perde mîster, t. senen perde, örtüler; maroken erileri, piring korniş masif piring ve lak lar ile çocuk karyolaları fabrika fiatına toptan ve perakende satılır.

HAKIKİ BOMONTİ GAZOZLARININ ALÂMETİ FARİKBSİ

Gazoz şişeleri üzerindeki etiketimiz Gazoz şişeleri üzerindeki kapsolumuz Gazoz, kapsol ve etiketlerimizin taklit edildiği görül- düğünden hakiki Bomonti gazozunu içmek arzu edenler kapsol ve etiketimize dikkat etmelidirler.

Kuvvetsiz, zaif, kansız, sinirli olanlar **Dr. HOMMEL'in HEMATOGEN** ini alırlarsa büyük istifade görürler. İstihaları gündün güne artar ve bünyeleri kuvvetleşir. Balıkyağı yerini tutar. Bütün ecza depolarıyla eczanelerde mevcuttur.

Umumî vekil: İstanbulda Cermanyan han 44

BÜYÜK TAYYARE PİYANGOSU

8. İNCİ TERTİP 1. İNCİ KEŞİDE:

11 Şubat 1930

Keşideler; Vilâyet, Şehremaneti, Defterdarlık, İş, Ziraat ve Osmanlı bankaları murakıpları ve halk huzurunda yapılır.

BÜYÜK İKRAMIYE: 30,000 LİRADIR

Her keşidede çıkan numaralar tekrar dolaba konmaz.

Neuralji Aspirin komprimeleri

sayesinde sür'ale tedavi olunur.

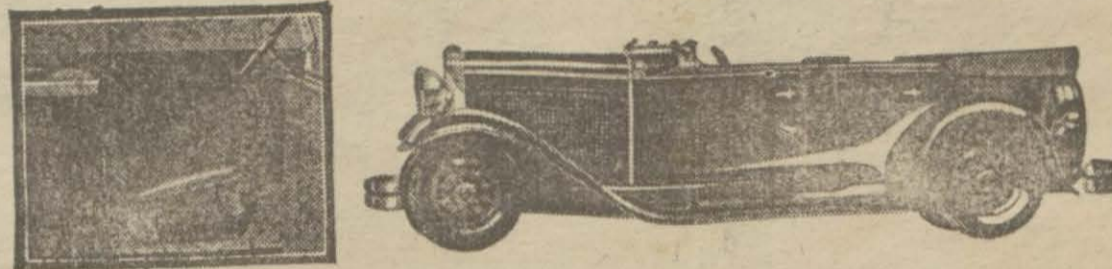
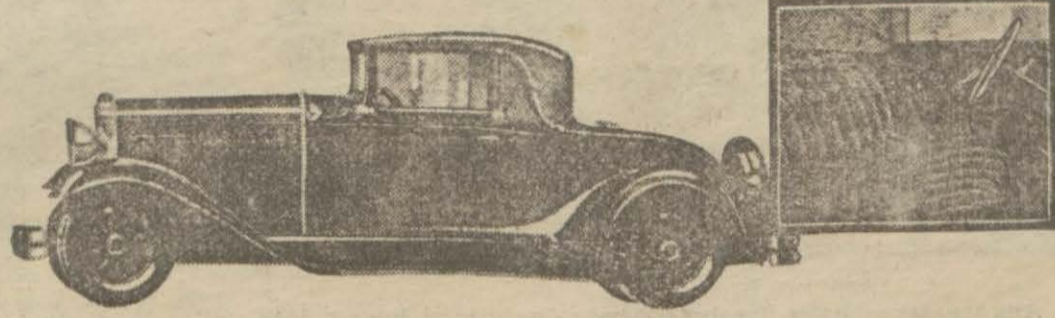
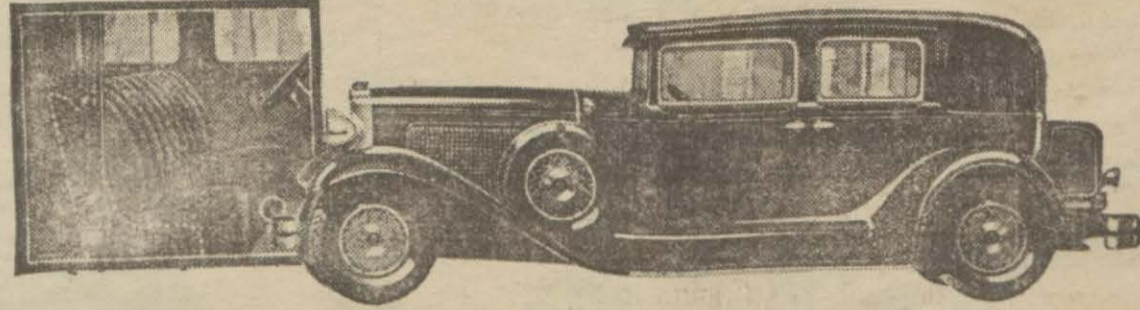
Yalnız kırmızı bantırollu hakiki Aspirin ambalajına dikkat ve bu markayı müsbetten talep ediniz.

1930 NASH,
otomobilleri
Pek yakında
piyasamıza
arzedilecektir

PARİS ve LONDRA
Salonlarında olduğu
gibi burada dahi anla-
yan ve kıymetini tak-
dir edenlerin memnu-
niyetini mucip
olacaktır

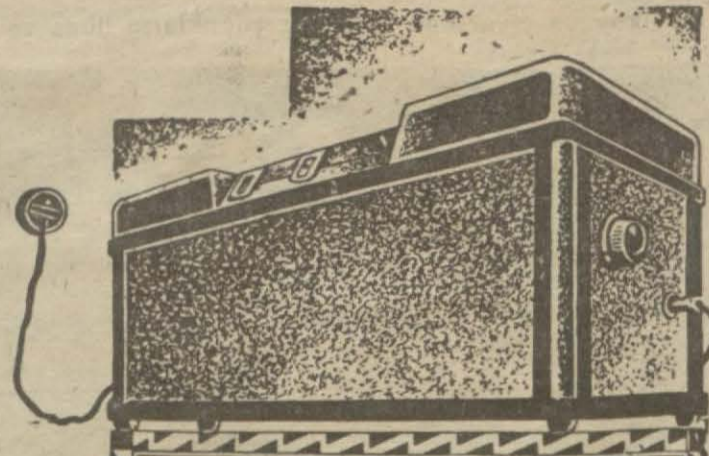
Bir otomobil ihtihap kararını vermezden evvel
"1930 N A S H" otomobilini
Tecribe ediniz. Türkiye umumî acentalarını
KOSTANTIN DASSIRA ve JORJ DASSIRA
Galatada Bankalar caddesi No 66-70 Tel. Beyoğlu 2328

Mühendis mektebinde umumî konferans

Y. Mühendis Mektebi Müdürlüğünden:

19 Şubat 930 Çarşamba gün- Mühendis mektebinde İzafeyet fendi tarafından müteakip kon-feranslar verilecektir. Konfe-ranslara saat 17 de başlanacaktı-
nünden itibaren her on beş gün nazariyesine (Relativité) dair Müderris Doktor Kerim Beye-

MÜTEFEKKİRLERE ve Musiki meraklılarına

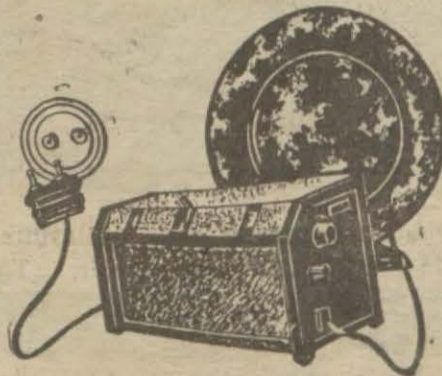
Evinizde bir Radyo cihazı yalnız musikiyi değil aynı zaman-
da dünyanın edebî, tıbbî ve siyasi havadislerini temin eder.

Bunları daha iyi dinlemek için bir
Filips Radyosu na

İhtiyacınız vardır.

Türkiye umumî vekilleri:

**HELIOS
MÜESSESATI
GALATA**

Istanbul Limanı Sahil Sıhhiye
Merkezi Sertebabetinden:

Yirmi sekiz çift Hereke malı kumaş perde on üç adet keten İstor perde 20 Şubat 1930 tarihine müşadif Perşembe günü saat 14 te müzayede ve münakaşa kanununa tevfikan bildimüzayede satılacaktır. Taliplerin mezkûr perdeleri görmek üzere hergün merkezimiz levazım şubesine ve müzayedeye istirak etmek için yevmi mezkûrda Galatada Karamustafapaşa sokağında kâim merkezimizde müteşekkil ihale komisyonuna müracaatları ilân olunur.

M. GAZİ KAHVESİ

Emsalnin imparatorudur. Aksini ispat edene (1000) lira. Yüz elli kuruşluk eşya muba yaa edene tecrübesi hediye ten verilir. Karaköy Borsa Han.

Seyri se'ain

Merkez Acentası; Galata körü-
l başında, Beyoğlu 2362 Şub
centesi: Mahmudiye Hanı altında
İstanbul 740

Mudanya postası

Cuma, Pazar, Salı, Çar-
şamba günleri idare rihümün-
dan 9 da kalkar.

Ayvalık sür'at postası

(Mersin) vapuru 4 Şubat
Salı 17 de Sirkeci rihümün-
hareketle Gelibolu, Çanakkale,
Küçükkuyu, Edremit Burha-
niye, Ayvalığa gidecek ve
dönüşte mezkûr iskelelerle bir-
likte Altunoluğa uğrayarak
gelecektir.
Azimette Gelibolu için
yük alınmaz.

İzmir - Mersin sür'at postası

(MAHMUTŞEVKETPAŞA)
vapuru 4 Şubat salı
12 de Galata rihümün-
hareketle çarşamba sabahı
İzmirde gidecek ve akşamı
İzmirden hareketle Antalya,
Alaiye, Mersine gidecek ve
dönüşte Taşucu, Anamor,
Alaiye, Antalya, Kuşadası,
İzmirde uğrayarak gelecektir.

NAİM VAPURLARI

İzmir Postası

Seri, lüks ve muntazam
ADNAN
vapuru
Şubatın

3 üncü PAZARTESİ

günü 16 da Galata rihümün-
hareketle (İzmir) ve Çarşamba günü
İzmirden İstanbula hareket eder.

Galata gümrük karşısında Site
Fransız hanında 12numarada Um-
umî acentahına müracaat. Telefon
Beyoğlu: 1041

Yelkenci vapurları

Karadeniz lüks ve sürat postası
VATAN
vapuru 5 Çarşamba
Şubat
günü akşamı Sirkeci rihümün-
hareketle doğru [Zonguldak, İne-
bolu, Samsun, Ordu, Giresun,
Trabzon, Sürmene ve Rize] ye
gidecektir.
Tafsilat için Sirkeci'de Yelkenci
hanında kâim acentesine mür-
caat. Tel. İstanbul 1515

SADIK ZADE ARSLAN

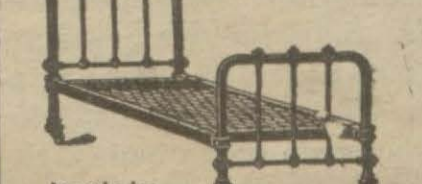
KAPDAN VAPURLARI

İZMİR - MERSİN

Sür'at postası

Muntazam ve lüks kamaraları
havi elektrikle mücehhez
KEMAL vapuru 6 Şubat
PERŞEMBE
akşamı 18deSirkeci rihümün-
hareketle Çanakkale, İzmir,
Fethiye, Güllük, Antalya, Mer-
sine azimete ve avdet edecektir.
Mahalli müracaat: Sirkeci
Yalıköşk caddesi alâtiye han
birinci kat Sadık zade Nazım
vapur acentahanesine mür-
caat. Telefon: İstanbul 2134

STANDARD

INGİLİZ
KARYOLALARI
Gayet sağlam ve rahatlırlar.
Beyaz 15, siyah 14 lira
Beyoğlunda 370 numaralı

BAKER Mağazalarında

Doktor SEYFETTİN

Her nevi cilt, frengi, yeni ve eski
belsoğukluğu, idrar darlığı, ademi ik-
tidarı ağrısız en yeni vesait ve elek-
trikle tedavi eder. Karaköyde
Abdullah Ef. lokantası yanında Ferit
B. Han 3 üncü kat. Her gün.

İNŞİBAZ MİRAYON PASTİLERİ

Şehremaneti ilânları

Şehremanetinden: Fatih
yangın yerinde Haraççı Muhid
din mahallesinde 244 harita nu
maralı arsa yanında 87,75 me-
tre murabbar arsann metre mu
rabbama üç 246, 247/1 ve 257/1
harita numaralı arsalar arasın-
da 108,56 metre mürabbar arsa
nın metre murabbama bir lira
kıymet takdir olunarak satıl-
mak için ayrı avrı açık müzaye
deye konmuştur. Taliplerin
şartnameyi görmek için hergün
müzayedeye girmek için ihale
günü olan 23 Şubat 930 Pazar
günü levazım müdürlüğüne gel-
meleri.

Şehremanetinden: Galata-
da Arap camii mahallesinde Ye
nikapı caddesinde 10,30 metre
sahasındaki arsann metre mu-
rabbama 15 lira kıymet takdir
olunarak satılmak için acık mü-
zayedeye konmuştur. Taliplerin
şartnameyi görmek için her
gün müzayedeye girmek için
ihale günü olan 24 Şubat 930
Pazartesi günü levazım müdür-
lüğüne gelmeleri.

Şehremanetinden: Fatih van
gün yerinde Haraççı Muhiddin
mahallesinde 55 Adada 245, 243
244 harita numaralı arsalar ara-
sında 485 metre murabbar arsa-
nın metre murabbama 175 kuru-
ş kıymet takdir olunarak satıl-
mak için kapalı zarfla mü-
zayedeye konmuştur. Taliplerin
şartname almak için her
gün levazım müdürlüğüne gel-
meleri. Teklif mektuplarını da
ihale günü olan 23 Şubat 930
Pazar günü saat on beşe kadar
mezkûr müdürlüğe vermeleri.

Fatih Belediye müdüriyetin-
den: Yedikulede İmrahor mahal-
lesinde Hacı Manol sokağın
da müteveffiyi madam Eleniye
ait 167 numaralı hanenin son
derece harap ve maili inhidam
bulunması hasebile 15 gün zar-
fında izalei mahzuru için a-
dresleri meçhul bulunan mezkûr
hane sahibi Madam Eleni varis-
lerine tebligat makamına kaim
olmak üzere ilân olunur.

Şehremanetinden: Fatih
yangın yerinde Fenai çeşmesin
de 5163 harita numaralı arsa
yanında 10,12 metre murabbar
arsann metre murabbama 50
kuruş bedelle talibi üzerinde
olup ihale müddeti 11 Şubat930
tarihine temdit edilmiş oldu-
ğundan fazlasına talip olanlar-
ın müzayedeye girmek için
mezkûr tarihte levazım müdür
lüğüne gelmeleri.

A. Hisar Belediye dairesin-
den: Bedeli keşfi 732 lira 36
kuruştan ibaret olan A. Hisar-
ında vapur işkelesi karşısında
yapılacak hâlâ kapalı zarf usu-
lile münakasaya vaz edilmiş ise
de talip zuhur etmemiş ve
5/2/930 Çarşamba günü saat
14 te pazarlıkla ihâlesi mükar-
r bulunmuş olmakla taliple-
rin yevmi mezkûrda daire en-
cümenine müracaatları ilân ol-
lunur.

İLÂN

Almanca istenografi ve dak-
tilografiye mükemmel vakif
bir kâtibeye ihtiyac vardır. Ga-
lata Boz Kurt Han Orak müt-
sesesine müracaat.

Dr. İhsan Sami

Öksürük şurubu

Öksürük ve nefes darlığı
için pek tesirli ilaçtır.
Divanyolu SultanMahmut türbesi189

İstanbul 5 inci İcra Dairesinden:
Biri FİYAT diğeri OVERLANI
markalı iki adet otomobil 9/2/930
tarihine müşadif Pazar günü saat 11
da taksim meydanında bildimüzayede
furuht edileceği ilân olunur.

Doktor A. kutiel

Elektrik makinaleriyle belsoğukluğu, idrar
darlığı, prostat, ademiiktidar, bel gevşek-
liği cilt ve frengiyi ağrısız tedavi eder.
Karaköyde Böreççi fırını karşısında 34.

Taksim meydanında

Satılık arsalar

Taksimde Valde çeşme soka-
ğında İstanbul Emlak şirk-
etine müracaat olunması

Millet mekteplerinde okuyanlar için ders

Naime Halit - Muallim Ahmet Halit

Sağlık bilgisi: Verem

Verem, en müthiş sâri hastalıklardan biridir. Yalnız insanları değil bir çok hayvanları da mahvetmektedir. Verem mikrobu çok kere karanlık ve rütubetli yerlerde bulunur.

Verem mikrobu vücutta bir çok yerlerden girebilir. lakin çok defa verem verimli hayvan etlerini yemekle, bunların sütlerini içmekle yani hazım tarikle geçerse de en çok görülme şekli nefes borularından mikrobu girmesidir.

Verem mikropları akciğerlerimize kadar kolaylıkla geçse de orada kanla şiddetli mücadeleye rastgelirler. Eğer insanın kanı kuvvetliyse bu mikroplar mağlup olurlar ve fenalık yapamazlar. Halbuki vücut yorgun, zayıf, düşkün olursa mikroplar galip gelerek akciğerin sathına yayılırlar. Çoğalmağa başlayarak ciğerleri kemirmeye koyulurlar. Eğer verem başlangıçta tedavi başlanırsa hasta muhakkak süratle şifayla olur. Bedende hiç bir eser bırakmaz. Verem mikropları, hastaların balgamlarında, cerahatında, kazuratında, bazı hayvanların süt ve etinde bulunur.

Akciğer veremlerinde hastalık tozlarla, öksürük esnasında havaya dağılan tükürük damlaları ile, hazım yolile (yiyecek ile) ve ciltteki bir sıyrık ve bir yara ile intikal eder.

Verem irsi değildir. Yalnız ana ve babadan bu hastalığa karşı istidat intikal eder. Eğer çocuk küçük yaştan itibaren gayet iyi, sıhhi seiraite tevfikana büyütülecek olursa asla vereme tutulmaz.

Kapalı yerlerde, bir çok kimselerin yatıp kalkması da vereme tutulmayı kolaylaştırır.

Güneş girmiyen yerlerde oturanlarda da verem en ziyade tahribat yapar. Kapalı, tozlu yerlerde işlenerek çalışanlar, kömürcü, ekmekçi, madencilik, cam cilâlyanlar, taş yontanlar bu hastalığa istidat kazanırlar. Çiftçi ve orman bekçilerinde ise hiç görülmez. Daimi surette içki kullananlar, fazla çalışanlar, haddinden fazla idman yapanlar, her vakit kederli olanlar ve lüzumundan fazla meserret duyanlarda vereme istidat olabilir.

Gayet kuvvetli gıdalar alarak vücudu zayıf düşürmemek, iyice beslemek, her zaman havalı ve güneşli yerlerde gezmek, sütleri daima kaynatarak içmek, etleri iyice pişirerek yemek, mümkün olduğu kadar burundan nefes almak, yatak odalarını havalandırmak, her gün vücudu yormadan idman yapmak, terli iken hava cereyanına maruz yerlerde oturmamak, toprakla oynadığı zaman elleri hemen yıkayarak ağza götürmekten sakınmak vereme yakalanmamak için lâzım gelen en mühim şartlardandır.

Bir de veremli tükürüklerini, balgamlarını kat'iyyen harice tükürmemelidir. Çünkü en mühim sırayet vasıtası bu balgamlardır. Bunun için de veremliğin sıhhi (balgam kutuları) denilen kutulara tükürükleri ve onlara mikropları öldürecek maddeler ilâve ettikten sonra dökerek temizlemeleri insaniyete hizmet için lâzımdır.

Veremin şifası kabildir. Yalnız vaktile tedavi etmek, vücudu iyi beslemek, yüksek, havalı ve güneşli yerlerde yaşamak veremin önünü almak için en mühim sebeplerdendir. Bir de veremliğin oturdukları mahaller iyice dezenfekte edilmeden başkalarının girmesi kat'iyyen caiz değildir.

Veremli kimseler her gün yedi yahut on saat açık havada kalmalıdır. Uyurlarken açık havaya çıkmadıkları takdirde muhakkak pencereleri açık bırakmalıdırlar.

Veremliğin yiyecek, içecek kapları tamamen ayrı olmalıdır. Bunlar sağlam kimselerle temastan çekinmelidirler. Öksürürlerken ağızlarını mendillerile kapatarak tükürüklerinin etrafa sıçramasına mani olmalıdırlar. Bilhassa vapur, tramvay, otobüs gibi umumî nakil vasıtaları ile sokaklara tükürmek hemcinslerine en büyük fenalık etmek demektir. Veremli olanlar bunu vicdan, memleket ve vatan borcu bilmelidirler. Her tükürük habbesinin binlerce mikrop yaydığı düşünerek etrafa saçılacak zehirin muhite ne derecelerde fenalık yapacağını hatırdan çıkarmamalıdırlar.

Buna bataklik humması da denir. Sıtmayı bataklik ve durgun sularda hasil olan bir nevi sivrisinekler intikal ettirir. Bataklik olan yerlerde salgın surette sıtma vardır.

Hastalığın en çok olduğu zamanlar sivrisineklerin en faal olduğu yaz mevsimidir. Sivrisinekler hastalardan aldıkları mikrobu sağlamlara aşırıdır. Bu hastalıkta fasıllarla nöbetler gelir. Nöbet geçince hastalıklardan hiç bir eser görülmez. Nöbetlerde hasta evvelâ titir, sonra bir sıcaklık gelir, nihayet terler. Bu hastalık şiddetli kansızlık yapıpğından sıtmalılarm renkleri sarıdır. Bu sıtma bilâhara verem gibi müthiş hastalıklara vücudu hazırlar. Bataklikları kurutmak, sinekleri öldürmek, cibinlik kullanmak, her gün veya gün aşırı az miktarda sülfato almak suretile hastalıklardan sakınma klâzımdır.

Bu münasebetle size şunu söylemek isterim ki sinekler, sivrisinekler, pireler, tahtakuruları ve her nevi böcekler muhtelif hastalıkları nakletmek suretile insanları en tehlikeli düşmanlarıdır; bunlardan sakınmak çarelerini elden bırakmamalı, vücut bulmamalarına çalışmalıdır.

Ankara-Sivas hattı üzerinde evvelki gün resmi kışatı icra edilen Şarkışla İstasyonu kışatı merasimine ait intibalar

Kadıköy Himayet Etfal şubesi tarafından Kadıköy ve civarında klâsesiz çocukların ilbas ve laşesi temin edilen çocuklar grup halinde.

Dün Sanayi birliğinde fabrikatörlerimiz toplanarak yerli mallarının sürüm ve revacını temin etmek üzere bazı tedbirler ittihazı için bir içtima aktetmişlerdir. (Tafsilât birinci sahifededir.)

Vatanımızın bilûmum ipekli ve pamuklu kumaşlarını

Bursa pazarından arayınız

Merkezi: Mahmutpaşa Çarşıkapısı No. 9 - 11 Tel. ist. 2017

Bursa pazarı
subeleri

Beyoğlu İstiklal caddesi No, 376 Tel. b. o. 7

İstanbul Sultan Hamam No. 24 Tel. ist. 625

İstanbul Sandal Bedesten Millî meşher 6-7-8

Fabrikası: Bursa İrganlıda Lâle krepdöşin No: 35

İLAN

İstanbul İcra Riyasetinden:
İstanbulda Kuruyemiş (9) mağazada Kuruyemiş ticaretile meşgul eden Kozan zade Mehmet Efendinin konkordato talebine icra kâğıtları üzerine icra kâğıtları tetkikat neticesinde konkordato lîsân nazarı itibara alınmasına icra ve iflas kanununun 278 ve 279 uncu maddeleri mucibince borçlünün iki ay mühlet itasına ve Galata Mahkemeli Rıhtım hanında 171 numaralı zihane avokat Hüseyin Hüsnü yin komiser tayinine ve işbu mühletin ilânile beraber icra ve tapu memurluklarına bildirilmesine karar verilmiş olduğu husulî itlâ zımna ilân olunur.

İLAN

Denizli Vilâyetine merbut davas kazasında dahilinde bir nevi mesafe dahilinde Çatak ormanından beş sene müddetle mesafesi nevi üç yüz yetmiş beş metro mikâp kat ve imal ve ormanından ihrac 22-1-930 tarihinde 20-2-930 tarihine müsadif Perşembe günü saat on beşte tam ve vekâleti celileden baş müdür istizan ihale kat'iyesi icra kâğıtları mak üzere bin sekiz yüz yetmiş beş metro mikâp akşam eşya kapalı zarf usulile ilâna çıkarıldığından talip olanlar var ise raiti müzayedeyi anlamak için müddeti muayenesinde iktisadî vekâleti celilesile, İstanbul Ankara, İzmir ve Denizli orman müdür ve baş müdür yetkileri müracaat eylemeleri ihale mürakkatı davas kazası komisyonunda icra edilmeyüp Denizli orman müdüriyetinde icra edileceği ilân olunur.

HAYAT MECMUASI

Celâl Nuri Beyin idaresine geçiren HAYAT, yepyeni bir şekilde gayet zengin münderecat ile tam fikir ve irfan mecmuası olarak yayın çıkıyor.

Piyango müdüriyetinden:

1 - Numuneleri veçhile "258,000, adet noter evrakı tab ettirilceğinden taba talip olucakların pey aqçaları birlikte 4-2-930 salı günü saat on beşte:

2 - Piyango müdürlüğü iptal muktezi iki adet çift yıldızlı iptal makineleri pazarlık suretile mübayaa edilceğinden itay talip olucakların keza 4-2-930 salı günü saat dörtte piyango müdürlüğünde müteşekkeltayyare mübayaaat komisyonuna müracaatları.

Devlet demiryolları ve limanları umumî idaresinden:

5000 m3 Oksijen itası kapalı zarfla münakasaya komuştur. Münakasa 23 Şubat 930 Pazar günü saat 15 te Ankarada Devlet Demiryolları İdaresinde yapılacaktır.

Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve mukavakat teminatlarını aynı günde saat 14.30 a kadar Umumî Müdürlük kalemine vermeleri lâzımdır.

Talipler münakasa şartnamelerini iki lira mukabilinde Ankarada, Malzeme dairesinden, İstanbulda Haydarpaşa mağazasından tedarik edebilirler.

Ticaret ve Sanayi odası kongresi
Ticaret ve Sanayi odasından:

Kongre komisyonu mahsusu (Muamele vergisi)

hakkındaki raporu ikmal etmiştir.
Kongre bugünkü 3 Şubat Pazartesi saat 14.30 ta in'ikâat edilecektir.

Bilumum erbabı ticaret ve sanayiye teşvifleri.

İLAN

MALULİNİ ASKERİYEYE
İstanbul Tramvay Şirketi, hali hazırda askeri malûllerin tramvay aralarında tenzilâtî tarifeden istifadelerine imkân bahşolmak maksadıyla kendilerine verilmiş olan gri renkte kaplı tenzilât pasolarının, 1 Mart 1930 tarihinden itibaren mer'î oluncaklarını, malûlini askeriyenin nezari itilâna arz ile kespi şeref eyletilmiştir.
Hali hazırda mer'î ve mevzuu bahşolunan tenzilât pasolarının, istirdad mukabilinde, 1930 ve 1931 senelerinde zarfında muteber olmak üzere, yarı sarı kaplı pasolar tevzi olunacaktır.
Binaenaleyh, askeri malûl bey ve efendilerin, yeterindeki pasoları yarım sarı kaplı pasolar mukabilinde tevdit ettirmek üzere, Salı, Çarşamba ve Perşembe günleri, saat 13.50 ile 14.00 arasında, Metro Hanında, Şirketi beşinci kattaki daire mahsusunamü'min beyleri lüzumu kendilerine istidkân niye...